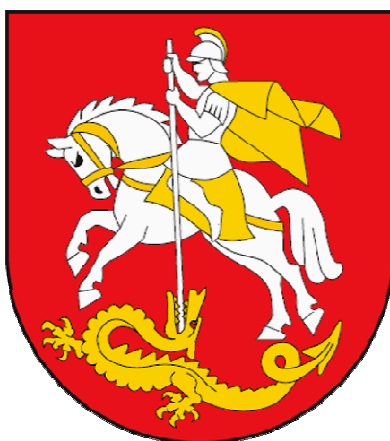

Prognoza oddziaływania na środowisko

do zmiany tekstowej miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

gminy Komarów-Osada

Grudzień, 2021

Zespół autorski:	mgr inż. Patrycja Kosyło – kierownik zespołu	 mgr inż. Patrycja Kosyło
	mgr inż. Joanna Jamróz	

Spis treści

1. Wstęp	7
1.1. Podstawa formalno-prawna.....	7
2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, a także powiązania z innymi dokumentami	7
3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu planu oraz jego zawartości	10
3.1. Powiązania z innymi dokumentami	10
3.2. Główne cele sporządzenia zmiany planu.....	13
3.3. Zawartość projektowanego dokumentu.....	13
4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania	14
5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	15
6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko	15
7. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem	15
7.1. Geologia i geomorfologia.....	15
7.2. Surowce mineralne	17
7.3. Użytkowanie gruntów	17
7.4. Gleby	17
7.5. Warunki hydrologiczne	18
7.5.1. Wody powierzchniowe.....	18
7.5.2. Wody podziemne.....	19
7.6. Klimat i powietrze	22
7.7. Walory krajobrazowe	22
7.8. Różnorodność biologiczna	23
7.8.1. Szata roślinna	23
7.8.2. Fauna	23
7.9. Powiązania przyrodnicze analizowanych obszarów z otoczeniem	24
7.9.1. Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione	24
7.9.2. Korytarze ekologiczne.....	26
7.9.3. System przyrodniczy gminy.....	27
8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	28
8.1. Gospodarka wodno-kanalizacyjna.....	28
8.2. Zagrożenie powodziowe.....	28

8.3.	Zanieczyszczenie powietrza	29
8.4.	Zagrożenia dla gleb	29
8.5.	Zagrożenie osuwiskowe	29
8.6.	Hałas.....	29
8.7.	Gospodarka odpadami.....	30
8.8.	Zagrożenia dla form ochrony przyrody.....	30
8.9.	Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych	30
9.	Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu	31
10.	Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko.....	31
11.	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	35
12.	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru.....	35
13.	Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.....	35
14.	Streszczenie w języku niespecjalistycznym	36
	Dokumenty i materiały źródłowe.....	38
	Akty prawne uwzględnione w opracowaniu	38
	Spis rycin.....	40
	Spis tabel	40

1. Wstęp

1.1. Podstawa formalno-prawna

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Komarów-Osada, sporządzonej zgodnie z Uchwałą Nr XXVII/217/2021 Rady Gminy Komarów-Osada z dnia 29 kwietnia 2021 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Komarów-Osada zmienioną Uchwałą Nr XXIX/230/2021 Rady Gminy Komarów-Osada z dnia 11 czerwca 2021 r.

Podstawę prawną niniejszej prognozy stanowią:

- 1) ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r. poz. 741 t.j. ze zm.);
- 2) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2021 poz. 1973 t.j.);
- 3) ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, t.j. ze zm.).

Prezentowane opracowanie, w myśl art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowi integralną część procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w niniejszej prognozie jest zgodny ze stanowiskiem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie przedstawionym w piśmie z dn. 16 lipca 2021 r.; znak pisma: WSTIII.411.27.2021.KŁ oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Zamościu przedstawionym w piśmie dnia 14 czerwca 2021 r., znak pisma NZ.9027.4.37.2021. Zakres prognozy jest zgodny z art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

2. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia realizowanego dokumentu oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, a także powiązania z innymi dokumentami

Ochrona środowiska na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym realizowana jest w Polsce, między innymi poprzez wprowadzenie odpowiednich aktów prawnych w tym ustaw i rozporządzeń.

W projektowanej zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp) oraz przy ocenie oddziaływania na środowisko, uwzględniono cele zawarte w dokumentach o znaczeniu lokalnym, krajowym i międzynarodowym, w szczególności dotyczące:

- działań na rzecz zapewnienia realizacji zasad zrównoważonego rozwoju, przystosowania do zmian klimatu, ochrony różnorodności biologicznej, zawarte w Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, transponującej cele z dokumentów międzynarodowych do prawa polskiego – ustalenia planu uwzględniają:

- zasadę zrównoważonego rozwoju poprzez utrzymanie przeznaczenia na cele budowlane obszarów o przeciętnych walorach przyrodniczych i stosowaniu rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska;
 - przystosowanie do zmian klimatycznych m. in. poprzez utrzymanie ustaleń dotyczących rozwoju infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej;
 - ochronę bioróżnorodności poprzez zachowanie naturalnej obudowy wzdłuż cieków, ochronę terenów leśnych i zadrzewionych, podtrzymanie stref ekotonowych;
- działań mających na celu kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski, zgodnie *Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*, poprzez:
- integrację działań w zakresie funkcjonowania spójnej sieci ekologicznej kraju jako podstawy ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych i krajobrazowych – zmiana mpzp nie ingeruje w strefę przyrodniczą obejmującą lokalny system powiązań ekologicznych;
 - przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej – zmiana mpzp nie wprowadza możliwości lokalizacji nowej zabudowy w strefie cennej przyrodniczo, dotyczy jedynie parametrów kształtowania zabudowy na terenach już wcześniej przeznaczonych pod zainwestowanie;
 - wzrost lesistości kraju traktowany jako instrument zapewnienia spójności ekologicznej oraz ochrony retencji wody – podstawą programowania zalesień jest *Krajowy Program Zwiększenia Lesistości* – w zmianie mpzp nie przewiduje się ingerencji w tereny istniejących fragmentów lasów oraz zieleni;
 - wprowadzanie gospodarowania krajobrazem zgodnie z zapisami Europejskiej Konwencji Krajobrazowej – w projektowanym dokumencie nie przewiduje się wprowadzenia istotnych zmian w zakresie kształtowania architektury budynków. Najważniejsza zmiana dotyczy wprowadzenia możliwości realizacji budynków o płaskich dachach, co nie burzy ładu przestrzennego w danym regionie;
 - racjonalizację gospodarowania ograniczonymi zasobami wód powierzchniowych i podziemnych kraju, w tym zapobieganie występowaniu deficytu wody na potrzeby ludności i rozwoju gospodarczego – w projektowanym dokumencie nie przewiduje się wprowadzenia ustaleń mogących wpłynąć na zasoby wód powierzchniowych i podziemnych;
 - wdrożenie działań mających na celu osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu i potencjału wód oraz związanych z nimi ekosystemów – w projektowanym dokumencie nie przewiduje się wprowadzenia ustaleń mogących wpłynąć na stan wód podziemnych, powierzchniowych i związane z nimi ekosystemy;
 - zmniejszenie obciążenia środowiska powodowanego emisjami zanieczyszczeń do wód, atmosfery i gleb – zmniejszenie uciążliwości emisji zanieczyszczeń z indywidualnych gospodarstw, rozwiązanie problemów z gromadzeniem, segregowaniem i utylizacją odpadów zgodnie z *Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego 2022* oraz ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – w projektowanym dokumencie nie wprowadza się ustaleń mogących skutkować ponadnormatywną emisją zanieczyszczeń do gleb, wód i atmosfery; odpady nadal będą odbierane przez wyspecjalizowane firmy;
 - zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utratę bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa, w tym wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł (OZE) –

zmiana obowiązującego dokumentu nie wpłynie na negatywnie na możliwość rozwoju alternatywnych źródeł energii;

- wzrost wymaganego udziału energii ze źródeł odnawialnych – zgodnie z pakietem klimatyczno-energetycznym przyjętym przez KE w 2014 r. do 2030 r. udział energii ze źródeł odnawialnych ma stanowić 32% w całkowitym zużyciu energii we Wspólnocie. Celem krajowym w zakresie udziału energii ze źródeł odnawialnych w ostatecznym zużyciu energii brutto w 2030 r. jest osiągnięcie poziomu 21-23% – w zmianie planu utrzymuje się zapisy dopuszczające stosowanie odnawialnych źródeł energii, co wpisuje się w cele krajowe i międzynarodowe w zakresie produkcji energii ze źródeł alternatywnych;
- zapewnienia zrównoważonego i harmonijnego rozwoju województwa poprzez ochronę wód podziemnych i powierzchniowych; przeciwdziałania rozpraszaniu zabudowy na terenach otwartych; przeciwdziałania wkraczaniu zabudowy rekreacyjno-wypoczynkowej na tereny leśne i łąkowe; przestrzegania zasady minimalizowania kolizji i konfliktów przestrzennych, polegającej na wyborze rozwiązań neutralnych przyrodniczo, a w przypadku ich braku rozwiązań najmniej kolizyjnych; wzbogacania i racjonalnego gospodarowania zasobami naturalnymi, uwzględniając potrzeby przyszłych pokoleń; utrzymania walorów środowiska przyrodniczego i krajobrazu; wzmocnienia stabilności środowiska przyrodniczego – zgodnie z wytycznymi *Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego* – w zmianie mpzp utrzymano ustalenia, które realizują powyższe zasady;
- utrzymania norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych - ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych – niewprowadzanie ustaleń mogących obniżyć jakość gleby w stopniu znaczącym;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz prowadzenia odpowiedniej gospodarki wodno-ściekowej określonej w przepisach szczegółowych - ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska; ustawa z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, Ramowa Dyrektywa Wodna, Program wodno-środowiskowy kraju, Plan gospodarowania wodami w obszarze dorzecza Wisły – w zmianie mpzp utrzymano zapisy uwzględniające konieczność ochrony wód podziemnych i powierzchniowych;
- utrzymania norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz odpowiednie rozporządzenia do niej;
- ochrony korytarzy ekologicznych, siedlisk przyrodniczych, różnorodności biologicznej – Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, Krajowa Strategia Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej, która jest przełożeniem Konwencji o różnorodności biologicznej z 1992 r. (Rio de Janeiro), Dyrektywa Siedliskowa oraz Dyrektywa Ptasia – w zmianie mpzp nie ingeruje się w najcenniejsze obszary przyrodnicze.

Ustalenia zmiany planu umożliwiają prowadzenie polityki przestrzennej gminy z uwzględnieniem działań i celów wyznaczonych w dokumentach strategicznych, w zakresie ochrony środowiska i planowania przestrzennego.

3. Informacje o powiązaniach z innymi dokumentami, głównych celach projektu planu oraz jego zawartości

3.1. Powiązania z innymi dokumentami

Do najważniejszych dokumentów o charakterze strategicznym, z którymi powiązany jest projekt przedmiotowej zmiany planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zaliczono:

POZIOM KRAJOWY:

Koncepcja Polityki Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 – wizja Polski w 2030 r.

Koncepcja Zagospodarowania Przestrzennego Kraju przyjęta uchwałą Rady Ministrów w dniu 13 grudnia 2011 r. utworzona została na bazie Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju i w tej samej perspektywie czasowej, czyli do 2030 r. Dokument zakłada dążenie do spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Cele polityki przestrzennego zagospodarowania kraju określone w Koncepcji to między innymi:

- poprawa spójności wewnętrznej osiągananej przez powiązania funkcjonalne wewnątrz terytorium państwa;
- poprawa dostępności kraju poprzez rozwój infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej;
- osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych;
- zwiększenie odporności struktur przestrzennych na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego;
- przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego.

Koncepcja zakłada ochronę zastanych walorów przyrodniczych i umiejętne wykorzystanie funkcji ekosystemów w planowaniu przestrzennym, w którym powinno uwzględniać się m.in. wzajemne relacje komponentów środowiska, oddziaływanie na procesy zarządzania zasobami przyrody ożywionej i krajobrazu. Poprzez działania planistyczne należy dążyć do stabilizacji ekosystemów.

W dokumencie zwraca się uwagę na innowacyjność oraz rozwój trwałych i zrównoważonych form gospodarowania na obszarach o zakorzenionych tradycjach. Ważnym aspektem jest proces odnowy wsi, który wsparty przez planowanie na poziomie krajowym, przyczynia się do utrzymania trwałych, wielofunkcyjnych struktur ekologicznych i przestrzennych.

W Koncepcji zakłada się zachowanie sieci ekologicznej, w tym głównych korytarzy łądowych, mających znaczenie międzynarodowe, łączące się z korytarzami dolin dużych rzek Polski. System uzupełniony korytarzami o znaczeniu ponadregionalnym jest uszczegóławiany na poziomie regionalnym i lokalnym. Postuluje się o wytyczenie i zachowanie obszarów węzłowych, integrujących tereny objęte ochroną przyrody i krajobrazu, a także inne elementy systemu ekologicznego, mające znaczenie dla jego prawidłowego funkcjonowania.

Założenia Koncepcji zostały uwzględnione w zmianie planu, nie ingeruje ona w najcenniejsze struktury przyrodnicze i zachowanie przyrodniczego systemu gminy.

POZIOM REGIONALNY:

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego

PZPWL w wymiarze ogólnym wyznacza ogólną wizję zagospodarowania przestrzennego województwa oraz kierunki polityki przestrzennej, do których należą: poprawa struktury przestrzennej i zmniejszanie różnic wewnątrzregionalnych, kształtowanie przestrzeni rolniczej i terenów wiejskich, wzmocnienie systemu ochrony zasobów przyrodniczych oraz poprawa gospodarki środowiskiem, działania na rzecz jakości krajobrazu, architektury i ochrony środowiska kulturowego, podniesienie atrakcyjności turystycznej województwa, rozwój systemów transportu, rozwój infrastruktury technicznej, obronność i ryzyka związane z wystąpieniem sytuacji kryzysowych. Dodatkowo dokument wyznacza kierunki polityki przestrzennej w układzie terytorialnym w podziale na obszary funkcjonalne. Gmina Komarów-Osada należy do obszaru funkcjonalnego o znaczeniu regionalnym o nazwie „Obszar funkcjonalny rozwoju gospodarki żywnościowej (roślinnej rolniczej przestrzeni produkcyjnej)”, a także do obszaru funkcjonalnego o znaczeniu ponadregionalnym pn. „Obszary wiejskie wymagające wsparcia procesów rozwojowych”.

Celami rozwoju zagospodarowania przestrzennego w „Obszarach wiejskich wymagających wsparcia w procesach rozwojowych” są: wzmacnianie powiązań funkcjonalnych (transportowych, teleinformatycznych, społeczno-gospodarczych) z lokalnymi ośrodkami rozwoju oraz stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości związanej z produkcją rolną i wykorzystywaniem walorów środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego w turystyce. PZPWL dla przedmiotowego obszaru funkcjonalnego określa także zasadę zagospodarowania przestrzennego w brzmieniu: dostosowywanie zagospodarowania do warunków zmniejszającego się zaludnienia.

Gmina Komarów-Osada należy także do obszaru o znaczeniu regionalnym pn. „Obszar funkcjonalny rozwoju gospodarki żywnościowej (roślinnej rolniczej przestrzeni produkcyjnej)”. Swoim zasięgiem obejmuje on tereny Wyżyny Lubelskiej i Wyżyny Wołyńskiej charakteryzujące się dużą koncentracją gleb o najwyższej przydatności dla produkcji żywności oraz szczególnie przydatnych dla rozwoju rolnictwa towarowego. Za podstawową funkcję rozwojową całego Obszaru uznano funkcję gospodarczą (ukierunkowaną na produkcję rolniczą), dodatkowo wskazano funkcję towarzyszącą – turystyczną. Wiodącymi kierunkami zagospodarowania, mającymi znaczenie dla gminy Komarów-Osada są:

- *produkcja roślinna,*
- *rozwój bazy przetwórstwa rolno-spożywczego,*
- *rozwój agroturystyki jako formy wzbogacenia funkcjonalnego obszarów wiejskich,*
- *produkcja zdrowej żywności,*
- *rozwój infrastruktury turystycznej (głównie szlaków turystycznych),*
- *rozwój infrastruktury technicznej i transportowej.*

Natomiast do zasad i warunków zagospodarowania należą: utrzymanie w użytkowaniu rolniczym gleb o najwyższej przydatności dla produkcji roślinnej, utrzymanie trwałych użytków zielonych dla przeciwdziałania skutkom zmian klimatycznych, przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy na terenach otwartych, wzbogacanie przyrodnicze agroekosystemów poprzez fitomelioracje, dostosowanie struktury agrarnej do potrzeb wysokotowarowego rolnictwa, aktywna ochrona walorów krajobrazu kulturowego i dbałość o jakość przestrzenną zagospodarowania.

W zakresie środowiska przyrodniczego, PZPWL wyznacza kierunki działania w podziale na cztery grupy zagadnień:

1. *Gospodarowanie zasobami naturalnymi:*

- a) *Racjonalne gospodarowanie ograniczonymi zasobami wód śródlądowych (powierzchniowych i podziemnych);*
 - b) *Gospodarowanie złożami kopalin;*
 - c) *Gospodarowanie zasobami glebowymi i leśnymi;*
 - d) *Gospodarowanie zasobami uzdrowiskowymi;*
 - e) *Gospodarowanie zasobami przyrodniczymi parków narodowych;*
 - f) *Gospodarowanie w przestrzeni krajobrazowej.*
2. *Ochrona przyrody i kształtowanie środowiska:*
- a) *Ochrona i kształtowanie Krajowego Systemu Obszarów Chronionych;*
 - b) *Zapewnienie spójności i ciągłości przestrzeni przyrodniczej;*
 - c) *Ochrona walorów przyrody ożywionej;*
 - d) *Ochrona przyrody nieożywionej.*
3. *Odporność środowiska:*
- a) *Zwiększanie odporności środowiska na zagrożenia naturalne (ekstremalne).*
4. *Jakość środowiska:*
- a) *Poprawa warunków aerosanitarnych;*
 - b) *Poprawa warunków hydrosanitarnych;*
 - c) *Poprawa klimatu akustycznego i ograniczanie oddziaływania pól elektromagnetycznych;*
 - d) *Rewaloryzacja obszarów o zdegradowanym środowisku przyrodniczym.*

Zmiana planu miejscowego gminy Komarów-Osada uwzględnia zapisy PZPWL dotyczące ochrony przyrody – zachowuje wyznaczone w pierwotnym dokumencie kierunki kształtowania zagospodarowania terenów z wyszczególnieniem ochrony jego elementów. Obowiązujący dla całej gminy mpzp dostosowuje zagospodarowanie przestrzenne do cech naturalnych, predyspozycji, walorów i odporności środowiska na antropopresję oraz zapewnia spójność i ciągłość przestrzeni przyrodniczej. Zmiana tekstowa, będąca przedmiotem niniejszego opracowania nie ingeruje w zasady zawarte w PZPWL dotyczące głównie utrzymania w użytkowaniu rolniczym gleb o najwyższej przydatności dla produkcji roślinnej, utrzymania trwałych użytków zielonych dla przeciwdziałania skutkom zmian klimatycznych, czy przeciwdziałania rozpraszaniu zabudowy na terenach otwartych.

Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego 2022

Plan gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2017 został przyjęty uchwałą Nr XXIV/396/2012 przez Sejmik Województwa Lubelskiego w dniu 30 lipca 2012 r. Ustawa o odpadach znowelizowana ustawą z dnia 15 stycznia 2015 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 122) nałożyła na samorząd wojewódzki obowiązek aktualizacji wojewódzkich planów gospodarki odpadami w terminie do dnia 30 czerwca 2016 r. wraz z opracowaniem planów inwestycyjnych w formie załączników. Uchwała Nr XXIV/350/2016 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 2 grudnia 2016 r. w sprawie wykonania „Planu gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego 2022” została także zaktualizowana w 2019 r.

Głównym celem opracowania jest wskazanie kierunków rozwoju polityki zarządzania gospodarką odpadami oraz osiągnięcie celów i wymagań założonych w polityce ochrony środowiska, w tym wynikających z prawa Unii Europejskiej. Plan określa kierunki działań oraz system gospodarowania odpadami w podziale na poszczególne regiony. Gmina Komarów-Osada należy do Regionu Zamość.

W obowiązującym planie miejscowym dla Gminy Komarów-Osada zostały uwzględnione założenia Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego, zmiana tekstowa będąca

przedmiotem niniejszego opracowania nie ingeruje w ustalenia PGO. Wspólnie, dokumenty te przyczynią się do realizacji założeń Krajowego Planu Gospodarki Odpadami 2022.

POZIOM LOKALNY: *Strategia rozwoju gminy Komarów-Osada na lata 2016-2020*

Strategia rozwoju gminy Komarów-Osada na lata 2016-2020 została przyjęta uchwałą nr XIX/132/16 Rady Gminy Komarów-Osada z dnia 29.06.2016 roku. Stanowi ona dokument, który jest kluczowym elementem planowania rozwoju lokalnego. Jej celem jest między innymi umożliwienie efektywnego gospodarowania własnymi zasobami: kulturowymi, przyrodniczymi, ludzkimi, infrastrukturalnymi oraz finansowymi. Strategia formułuje wizję (*Gmina Komarów – Osada – aktywny ośrodek gospodarczo-rolniczy i turystyczno-rekreacyjny, stanowiący atrakcyjne i bezpieczne miejsce do życia i przebywania*), misję (*Naszym celem jest tworzenie warunków do wielofunkcyjnego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego opartego na endogenicznym potencjale obszaru oraz dbanie o wysoką jakość warunków życia i wszechstronne możliwości rozwoju mieszkańców*), cele strategiczne oraz szczegółowe.

Zmiana planu miejscowego jest odpowiedzią na potrzeby mieszkańców gminy Komarów-Osada, przyczyni się więc do osiągnięcia celu przedstawionego w misji polegającego na uzyskaniu wysokiej jakości warunków życia. Aktualizacja zapisów dokumentów planistycznych jest również wyrazem realizacji trzeciego celu strategicznego „*Wzrost atrakcyjności i funkcjonalności przestrzeni gminy oraz jakości usług publicznych*”.

3.2. Główne cele sporządzenia zmiany planu

Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Komarów-Osada ma na celu dostosowanie jego zapisów do aktualnych potrzeb mieszkańców gminy oraz inwestorów.

W projekcie wprowadza się korekt zapisów dotyczących odległości linii zabudowy od dróg gminnych i lasów, liczby kondygnacji w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, kąta nachylenia dachu dla budynków gospodarczych, powierzchni zabudowy w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usługowej. Zmiana ta jest zgodna z interesem społecznym i publicznym oraz uwzględnia wymagania ładu przestrzennego.

Celem prognozy sporządzonej do niniejszego dokumentu jest identyfikacja prawdopodobnych oddziaływań na środowisko ustaleń dokumentu, określenie rozwiązań eliminujących, ograniczających lub kompensujących negatywne oddziaływania na środowisko oraz w miarę potrzeb przedstawienie rozwiązań alternatywnych.

3.3. Zawartość projektowanego dokumentu

W prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Oceniono przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, lokalne, ponadlokalne na komponenty środowiska wymienione poniżej oraz określono ich czas trwania. Prognoza opracowywana była równocześnie z projektem planu, co umożliwiło prowadzenie na bieżąco weryfikacji i dokonywanie zmian ustaleń projektowanego dokumentu, w celu wyeliminowania niekorzystnych oddziaływań na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze.

W aktualnie obowiązującym dokumencie planistycznym wprowadza się następujące zmiany:

- 1) W § 9 w ust. 3 w pkt. 1 lit. b otrzymuje brzmienie:

- „b) lokalizacji obiektów budowlanych, poza wymienionymi w pkt 1, w 20,0 m strefie ekotonowej lasów”
- 2) W § 10 w ust. 1 w pkt. 2 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) budynków mieszkalnych zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej o wysokości nie przekraczającej dwóch kondygnacji nadziemnych, a w zabudowie wielorodzinnej, max - 3 kondygnacje nadziemne,”
- 3) W § 10 w ust. 2 w pkt. 4 lit. a otrzymuje brzmienie:
„a) wysokość do 2 kondygnacji nadziemnych,”
- 4) W § 10 w ust. 2 w pkt. 4 lit. d otrzymuje brzmienie:
„d) kształtowanie architektury budynków, harmonizującej z krajobrazem i regionem, pokrycie dachem spadzistym, o symetrycznie nachylonych połaciach i procentowym spadku, uzależnionym od rodzaju zastosowanego materiału pokryciowego (0°– 60°) .,”
- 5) W § 10 w ust. 2 w pkt. 5 lit. c otrzymuje brzmienie:
„c) dachy o kącie nachylenia połaci dachowych od 0° do 40°.”
- 6) W § 10 w ust. 2 pkt. 6 otrzymuje brzmienie:
„6) maksymalną powierzchnię zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej:
a) dla budownictwa jednorodzinnego – 40%,
b) dla budownictwa zagrodowego – 60%.”
- 7) W § 10 w ust. 2 w pkt. 7 otrzymuje brzmienie:
„7) Zakaz lokalizacji budynków, w odległości mniejszej niż 20,0 m od ściany lasu”
- 8) W § 11 w ust. 2 pkt. 2 otrzymuje brzmienie:
„2) Powierzchnia zabudowy nie może przekraczać 50% powierzchni działki budowlanej.”
- 9) W § 19 w ust. 2 w pkt. 4 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) minimalna odległość obiektów budowlanych liczona od krawędzi jezdni:
- w terenie zabudowy – 10,0 m,
- poza terenem zabudowy – 15,0 m”;
- 10) W § 19 w ust. 2 w pkt. 5 lit. b otrzymuje brzmienie:
„b) minimalna odległość obiektów budowlanych liczona od krawędzi jezdni:
- w terenie zabudowy – 8,0 m,
- poza terenem zabudowy – 15,0 m”;
- 11) W § 19 w ust. 2 w pkt. 5 skreśla się lit. c

Nowe zapisy dotyczą terenów otwartych (§ 9), zabudowanych z warunkami realizacji nowej zabudowy: zabudowy mieszkaniowej istniejącej (§ 10), usług publicznych i komercyjnych istniejących (§ 11), a także komunikacji (§ 19).

4. Metodyka zastosowana przy sporządzaniu opracowania

Prognozę sporządzono na podstawie rozpoznania terenowych uwarunkowań środowiskowych i walorów krajobrazowych, identyfikacji potencjalnych zagrożeń i uciążliwości, analizy dostępnych

opracowań planistycznych i dokumentów na poziomie gminy, powiatu, województwa i kraju, a także informacji udostępnionych przez instytucje naukowe i państwowe. Uwzględniono zapisy oraz wytyczne zawarte w opracowaniu ekofizjograficznym a także cele najważniejszych dokumentów o znaczeniu krajowym, wojewódzkim, powiatowym i gminnym.

Przy dokonaniu oceny oddziaływania na środowisko projektowanego dokumentu zastosowano metodę opisową, niezbędną do sprecyzowania wyników identyfikacji.

Informacje zawarte w prognozie zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości zmiany planu oraz etapu przyjęcia dokumentu w procesie opracowania projektów dokumentów powiązanych.

5. Propozycje, dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania

Analiza skutków zapisów projektu zmiany planu będzie odbywała się w ramach monitoringu prowadzonego przez Radę Gminy Komarów-Osada w formie analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym oraz w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadzanego przez GIOŚ i inne instytucje. Wyniki będą prezentowane w corocznych raportach publikowanych w formie ogólnodostępnej. Systematyczny monitoring głównych elementów środowiska przyrodniczego tj. powietrza, gleb, wód powierzchniowych i podziemnych pozwoli ocenić tendencje zmian środowiska oraz kierunki jego ochrony a także zmian w strukturze przestrzennej gminy.

6. Transgraniczne oddziaływanie na środowisko

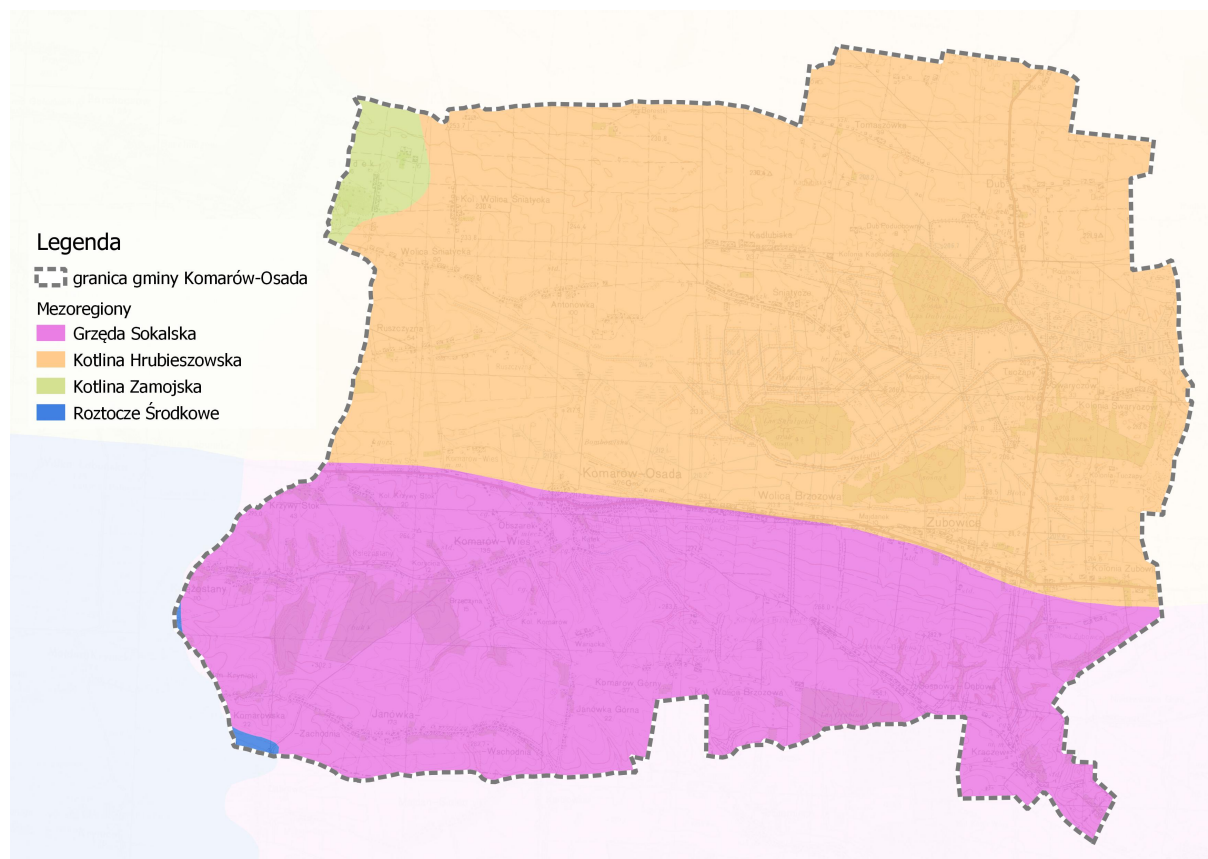
Realizacja ustaleń zmiany planu nie będzie skutkowała powstawaniem transgranicznych oddziaływań w rozumieniu art. 104 ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W projekcie zmiany planu nie zakłada się realizacji przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko sąsiadujących państw. Odległość od granic gminy do najbliższej położonej granicy z Ukrainą wynosi ok. 30 km.

7. Charakterystyka i stan środowiska przyrodniczego obszaru objętego opracowaniem

7.1. Geologia i geomorfologia

Zgodnie z aktualizacją podziału fizycznogeograficznego J. Kondrackiego gmina Komarów-Osada położona jest w granicach:

- Wyżyny Wołyńskiej, w obrębie mezoregionu: Kotlina Hrubieszowska (851.12) i Grzęda Sokalska (851.13);
- Wyżyny Lubelskiej, w obrębie mezoregionu: Kotlina Zamojska (343.19);
- Roztocza, w obrębie mezoregionu: Roztocze Środkowe (343.22), na niewielkich fragmentach w zachodniej części gminy.

Ryc. 1 Położenie obszaru opracowania na tle mezoregionów

Gmina Komarów-Osada zlokalizowana jest w obrębie platformy wschodnioeuropejskiej zbudowanej ze skał krystalicznych i metamorficznych opadających schodkowo w kierunku południowo-wschodnim oraz niecki brzeżnej będącej obniżeniem strukturalnym, które oddziela antyklinorium świętokrzyskie od platformy prekambryjskiej. W północno-zachodniej i zachodniej części gminy Komarów-Osada występują odsłonięcia kruchych margli dolnego mastrychtu. Z kolei na pozostałym terenie są to margle głałkonitowe i piaszczyste górnego mastrychtu, a także wapienie margliste o małej odporności. Skały kredowe w obrębie platformy prekambryjskiej charakteryzują się niemalże równoległymi do krawędzi wyżyn spękaniami ciosowymi. Z kolei w granicach niecki brzeżnej w granicach obszaru gminy Komarów-Osada dominują utwory znacznie odporniejsze niż w scharakteryzowanej powyżej platformie prekambryjskiej. Do skał kredowych w granicach niecki brzeżnej w obrębie gminy zalicza się opoki budujące wyniesienia i gezy o różnorodnych odmianach litologicznych, co jest wyraźnie zaznaczone w terenie. Na obniżenia składają się margle i wapienie margliste. Występują one głównie w granicach Kotliny Hrubieszowskiej i Padołu Zamojskiego. Dominującymi utworami powierzchniowymi w gminie Komarów-Osada są osady czwartorzędowe, do których zalicza się utwory ilaste, piaszczyste i piaszczysto-mułkowe. Tereny pomiędzy dolinami pokryte są nieciągłymi płatami osadów piaszczystych i pylastych, pochodzących z okresu zlodowacenia bałtyckiego, o miąższości od kilku do kilkunastu metrów. Tworzą one deluwalno-soliflukcyjne pokrywy dolnych partii stoków oraz akumulacyjne terasy w dolinie rzeki Sieniochy w obrębie której występują również pokrywy piasków, które nie posiadają jasno określonej genezy. W jej granicach dominują holocenijskie osady rzeczne, namuły i torfy. W kierunku północnym od miejscowości Komarów Osada znajduje się dolina akumulacji jeziornej. Lessy z kolei pokrywają głównie Grzędę Sokalską oraz niewielkie fragmenty Kotliny Hrubieszowskiej i Padołu Zamojskiego.

Północno-wschodni fragment gminy Komarów-Osada, położony w granicach Kotliny Hrubieszowskiej stanowiącej wschodnie przedłużenie Padołu Zamojskiego charakteryzującej się falistą rzeźbą o łagodnych nachyleniach stoków. Wspomniany powyżej mezoregion odznacza się występowaniem w części południowej licznych form krasowych, takich jak wymoki okresowo podmokłe. Z kolei Padół Zamojski składa się z rozległych obniżeń, które są ograniczone wzgórzami i garbami ostańcowymi. Południowy fragment gminy Komarów-Osada stanowi Grzęda Sokalska oddzielona wyraźną granicą będącą akumulacyjną krawędzią lessową. W rzeźbie dominują tereny pagórkowate oraz faliste, a także kilka podłużnych garbów o przebiegu wschód-zachód. Są one podzielone wąwozami o stromych zboczach i głębokości od 50 do 60 m. Na różnorodność krajobrazu tego terenu wpływa występowanie wyraźne odznaczającej się od licznych zagłębień bezodpływowych i rozcięć erozyjnych wierzchowy lessowej. Największe wzniesienie w granicach gminy Komarów-Osada jest zlokalizowane na Grzędzie Sokalskiej w obrębie ewidencyjnym Huta Komarowska, a jego wysokość to 315,6 m n.p.m., z kolei najniższy punkt w gminie położony jest w granicach miejscowości Dub w Kotlinie Hrubieszowskiej, na wysokości 198,6 m n.p.m. Na rzeźbę terenu wpływa również rzeka Sieniocha, której dolina o przebiegu zachód-wschód zlokalizowana jest w centralnej części gminy, stanowiąca dopływ Huczwy.

7.2. Surowce mineralne

Gmina Komarów-Osada jest obszarem dość ubogim w kopaliny. W jej obrębie występują złoża kruszywa naturalnego: Wolica Śniatycka, Ruszczyzna i Krzywy Stok. W granicach gminy nie występują tereny oraz obszary górnicze.

7.3. Użytkowanie gruntów

W strukturze użytkowania gruntów gminy Komarów-Osada dominują użytki rolne (ponad 90% powierzchni), drugie pod względem udziału są lasy (ok. 7%). Wśród gruntów rolnych największy procentowy udział mają grunty orne (ok. 79%), następnie łąki i pastwiska trwałe (ok. 20%) i sady (1%). W strukturze zasiewów dominują zboża (ok. 72%) i są to głównie pszenica i jęczmień. Innymi uprawianymi roślinami są buraki cukrowe, rośliny pastewne, warzywa oraz w niewielkim stopniu rośliny przemysłowe, takie jak buraki pastewne, mak, len, tytoń, chmiel, soja i gorczyca.

7.4. Gleby

Zróżnicowana budowa geologiczna oraz ukształtowanie powierzchni gminy Komarów-Osada wpływa na dużą różnorodność typów i rodzajów gleb. Dominują gleby brunatne, brunatne deluwialne, brunatne kwaśne i wyługowane, czarnoziemy właściwe oraz rędziny. Odnotowuje się największy udział gruntów klasy III i IV, a także I i II. Klasa V i VI występuje nielicznie, głównie w centralnej i wschodniej części gminy. Obszar ten posiada niezwykle korzystne warunki do produkcji rolnej. Znaczną część użytków rolnych stanowią rędziny oraz czarnoziemy na podłożu lessowym, co w połączeniu z korzystnym klimatem sprzyja uprawom.

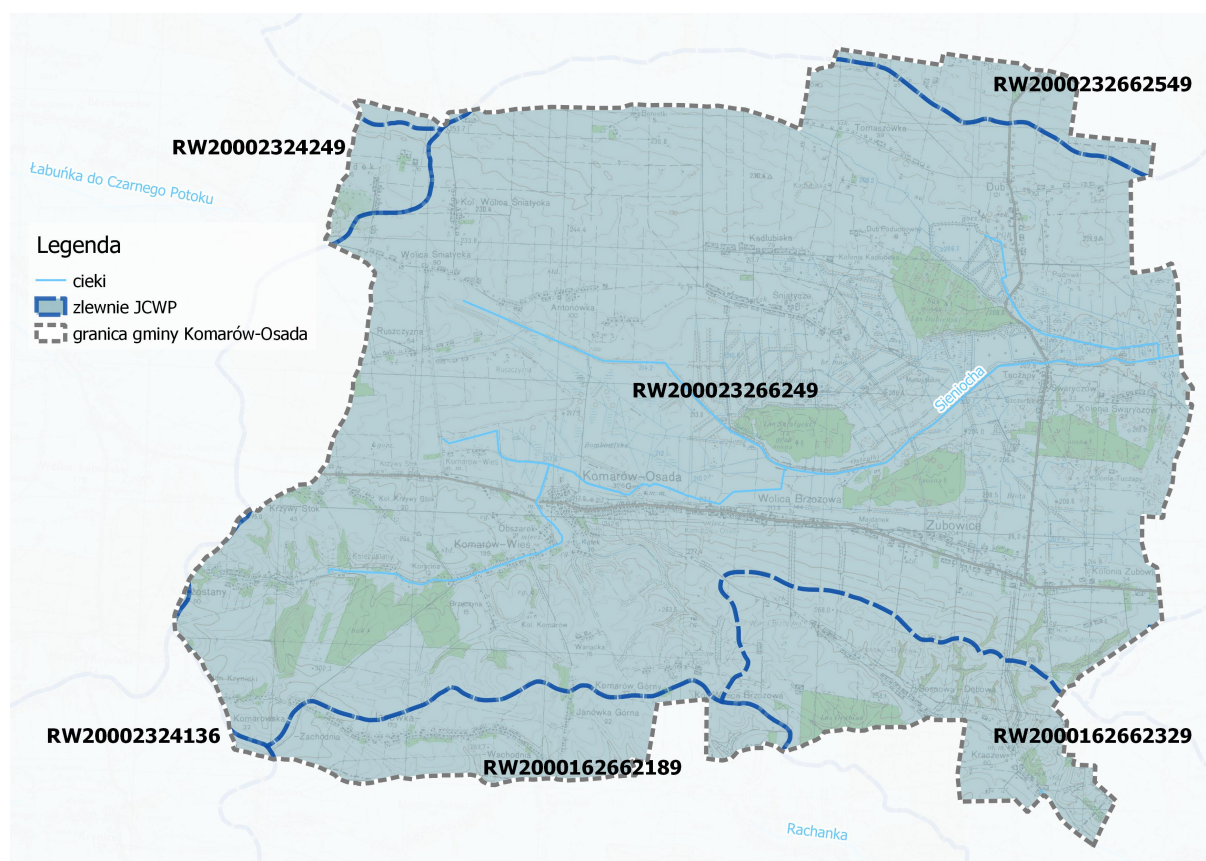
7.5. Warunki hydrologiczne

7.5.1. Wody powierzchniowe

Gmina Komarów-Osada niemal w całości położona jest w zlewni Sieniochy, będącej dopływem rzeki Huczwy, która stanowi lewobrzeżny dopływ Bugu. Wyjątek stanowi jej południowo-zachodnia część należąca do zlewni Wieprza. Główny ciek gminy (Sieniocha) zasilana jest przez niewielkie strugi wypływające z rozległych, zatorfionych dolin. Południowo-wschodni fragment gminy jest odwadniany przez bezimienny dopływ rzeki Huczwy.

Zgodnie z podziałem kraju na jednolite części wód powierzchniowych (JCWP) w granicach gminy Komarów-Osada zlokalizowanych jest 6 jednostek:

- Sieniocha (RW2000232662549);
- Łabuńka do Czarnego Potoku (RW20002324249);
- Sieniocha (RW200023266249);
- Rachanka (RW2000162662189);
- Wieprz do Jacyнки (RW20002324136) – jedynie niewielkie fragmenty przy południowo-zachodniej granicy gminy;
- Dopływ spod Kraczewa (RW2000162662329).

Ryc. 2 Położenie obszaru opracowania na tle mezoregionów

Stan wód powierzchniowych

Wody powierzchniowe w rejonie opracowania podlegają badaniom jakościowym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). Poniżej zaprezentowano charakterystykę JCWP

w obrębie których znajduje się gmina, opartą na informacjach zawartych w *Planie gospodarki wodami w dorzeczu Wisły, 2016.*

Tab. 1. Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych na obszarze opracowania

JCWP	Typ*	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu	Odstępstwo od celów środowiskowych
Siniocha RW2000232662549	23	poniżej dobrego	dobry	zły	tak
Łabuńka do Czarnego Potoku RW20002324249	23	umiarkowany	dobry	zły	tak
Sieniocha RW200023266249	23	poniżej dobrego	dobry	zły	tak
Rachanka RW2000162662189	16	poniżej dobrego	dobry	zły	tak
Dopływ spod Kraczewa RW2000162662329	16	poniżej dobrego	dobry	zły	tak

* 23 - potok lub strumień na obszarze będącym pod wpływem procesów torfotwórczych

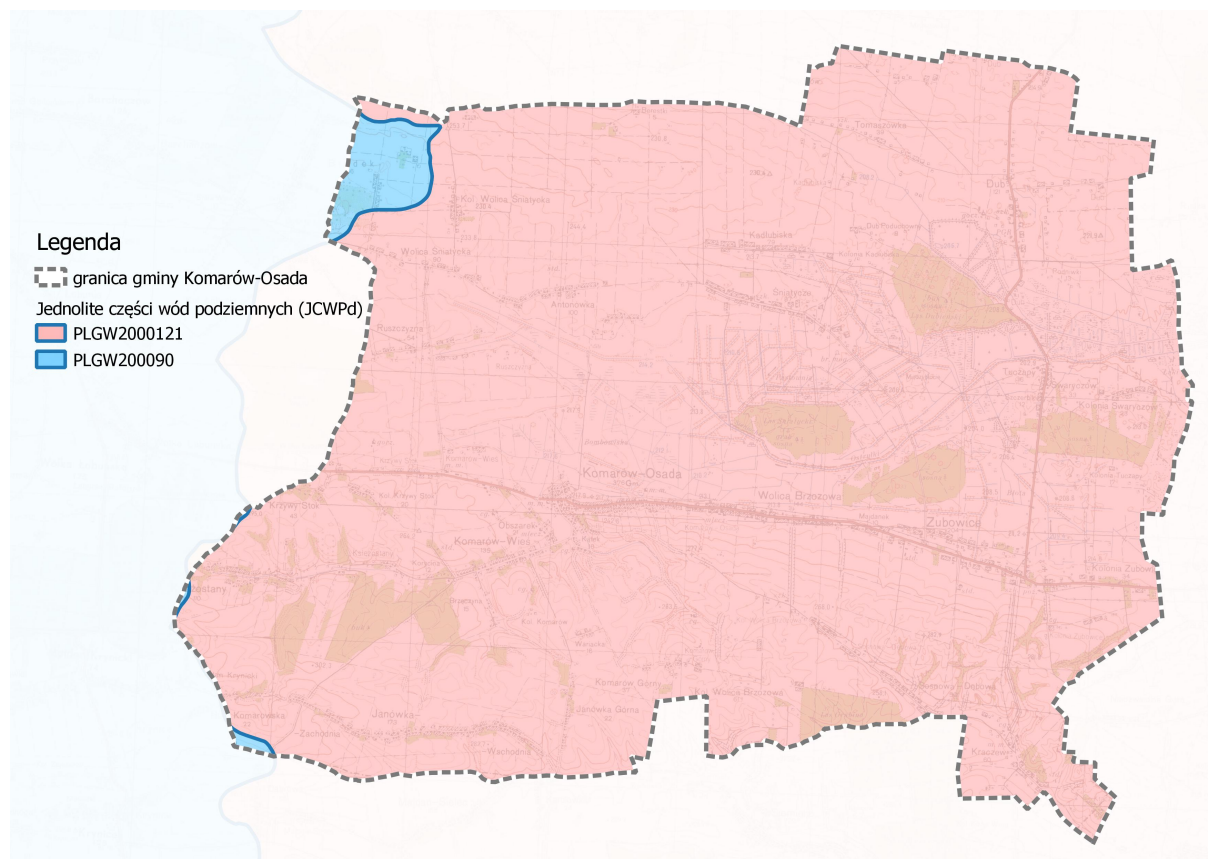
16 - potok nizinny lessowy lub gliniasty

We wszystkich jednolitych częściach wód powierzchniowych, stan określany jest jako zły. Są one również zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych (dobry stan/potencjał ekologiczny oraz dobry stan chemiczny). Ze względu na brak możliwości osiągnięcia celów zastosowano odstępstwa i wydłużono ich termin do 2021 r. z powodu braku możliwości technicznych oraz w przypadku JCWP Siniocha, Sieniocha, Rachanka i Dopływ spod Kraczewa również dysproporcjonalnych kosztów.

7.5.2. Wody podziemne

Gmina Komarów-Osada według podziału hydrogeologicznego Polski położona jest w regionie lubelsko-radomskim w obrębie dwóch podregionów: lubelskiego XXI 1 i roztoczańskiego XXI 4. Obszar ten charakteryzuje się korzystnymi warunkami hydrogeologicznymi. Wody podziemne znajdują się w utworach kredy górnej. Mają one charakter szczelinowy lub szczelinowo-porowy, o zwierciadle napiętym. Są z reguły dobrej jakości, a ich wydajność wynosi od 10 do 30 m³/h. Głębokość ich zalegania sięga od 10 do 50 m. Wody piętra czwartorzędowego występują w dolinach cieków na poziomie od 0,5 do 10 m p.p.t. Ich jakość i wydajność jest różna z uwagi na to, że są często zanieczyszczone i podlegają okresowym wahaniom poziomu.

Według podziału na regiony wodne, gmina Komarów-Osada zaliczana jest do Regionu Środkowej Wisły. Zgodnie z kategoryzacją kraju na 172 jednolite części wód podziemnych (JCWPd), obowiązującym od roku 2016, obszar gminy położony jest na pograniczu dwóch jednostek: PLGW2000121 i PLG W200090.

Ryc. 3 Jednolite części wód podziemnych

Gmina Komarów-Osada znajduje się również w granicach GZWP nr 407 Niecka lubelska (Chełm-Zamość). Jest to górnokredowy, porowo-szczelinowy zbiornik mający powierzchnię 9051 km² i zwierciadło wody zalegające na poziomie od 15 do 50 m p.p.t. Jego szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą 1 099 600 m³/d. Z uwagi na odkryty charakter zbiornika w szczególności w jego centralnej i południowej części jest on narażony na infiltrację zanieczyszczeń. Ich głównym źródłem są tereny nieskanalizowane, oczyszczalnie ścieków, magazyny paliw, składowiska odpadów, drogi i linie kolejowe, fermy hodowlane oraz obszary intensywnej produkcji rolniczej. Wyznaczony więc został obszar ochronny zbiornika o powierzchni ok. 7458 km². Zgodnie z Informatorem PSH wydanym

w 2017 roku został on podzielony na 4 podobszary:

- A – tereny bardzo podatne na zanieczyszczenie, czas przepływu wody z powierzchni terenu do poziomu wodonośnego wynosi <5 lat. Obejmuje tereny płytkiego występowania utworów szczelinowych, gdzie zbiornik wód podziemnych jest praktycznie pozbawiony izolacji od powierzchni terenu;
- B – tereny podatne na zanieczyszczenie, czas przepływu wody wynosi 5–25 lat. Poziom zbiornikowy występuje pod nieprzepuszczalnymi osadami czwartorzędu, których miąższość jest stosunkowo niewielka i nie zapewnia wystarczającej izolacji zbiornika;
- C – obszary miejskie, do tego podobszaru włączono tereny położone w obrębie miast: Włodawa, Łęczna, Chełm, Rejowiec, Krasnystaw, Zamość, Tomaszów Lubelski, Hrubieszów;
- D – strefy ochrony pośredniej ujęć wód podziemnych, które aktualnie obowiązują na obszarze GZWP nr 407.

Stan wód podziemnych

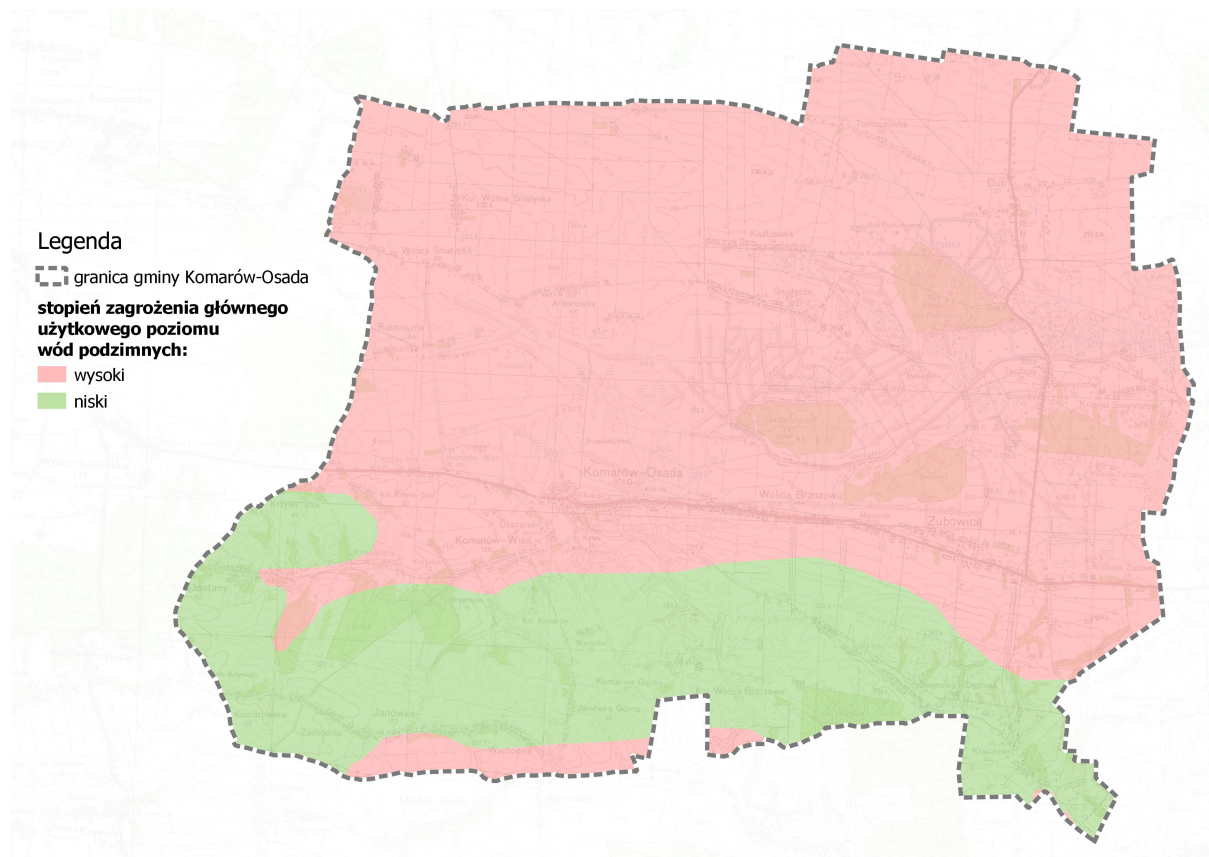
Podobnie jak w przypadku wód powierzchniowych stan chemiczny i ilościowy jednolitych części wód podziemnych jest monitorowany w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Jednostką odpowiedzialną za monitoring wód podziemnych jest Państwowa Służba Hydrologiczna (PSH). Poniżej zaprezentowano charakterystykę JCWPd opartą na informacjach zawartych w *Planie gospodarczym wodami na obszarze dorzecza Wisły, 2016*.

Tab. 2. Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych na obszarze opracowania

JCWP	Stan chemiczny	Stan ilościowy	Ocena stanu	Odstępstwo od celów środowiskowych
Nr 121 PLGW2000121	dobry	dobry	dobry	nie
Nr 90 PLGW200090	dobry	dobry	dobry	nie

Jednolite części wód podziemnych w rejonie opracowania nie są zagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych (dobry stan chemiczny i ilościowy).

Głębokość występowania głównego poziomu wodonośnego, typ naturalnej izolacji oraz jej miąższość, a także rodzaj ognisk zanieczyszczeń i intensywność ich oddziaływania są najważniejszymi czynnikami wpływającymi na ocenę zagrożenia wód podziemnych. W rejonie opracowania został on uznany za niski (południowa część gminy) oraz wysoki (większość powierzchni w gminie).

Ryc. 4 Stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych

7.6. Klimat i powietrze

Według Okołowicza gmina Komarów-Osada położona jest w rejonie klimatycznym Lubelsko Wyżynnym. Średnia roczna temperatura na tym terenie wynosi ok. +7,3°C. Najcieplejszym miesiącem jest lipiec (średnio +18,3°C), z kolei najzimniejszym styczeń (średnio -4,4°C). Zima trwa około 97 dni, natomiast lato 98 dni. Dni pogodnych jest ok. 75, natomiast pochmurnych 108. Średnia roczna suma opadów wynosi około 650 mm. Pokrywa śnieżna zalega średnio przez 85 dni. Wiatry zachodnie są dominujące na obszarze gminy (stanowią około 50%). Długość okresu wegetacyjnego to z kolei średnio 213 dni.

Stan powietrza

W raporcie za 2020 rok Główny Inspektorat Ochrony Środowiska opublikował wyniki monitoringu stężenia substancji mających wpływ na stan powietrza. Zgodnie z przyjętą metodyką województwo lubelskie zostało podzielone na 2 strefy: aglomerację Lubelską oraz strefę lubelską (obejmującą pozostały obszar województwa). Gmina Komarów-Osada została zaliczona do strefy lubelskiej.

Na podstawie przeprowadzonego monitoringu i analizy pozyskanych danych w strefie lubelskiej wytypowano jedną substancję, dla której poziom dopuszczalny lub docelowy został przekroczony według kryteriów ochrony zdrowia (BaP) i określono dla tych zanieczyszczeń klasę C. Pozostałe substancje mieściły się w normach i zaliczono je do klasy A.

Tab. 3. Ocena jakości powietrza w strefie lubelskiej za rok 2020 – kryterium ochrony zdrowia (źródło: GIOŚ, 2021)

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	O ₃	As	Cd	Ni	BaP	PM2,5
Strefa lubelska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A

źródło: GIOŚ 2021, Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim za 2020 r.

W przypadku oceny jakości powietrza według kryteriów ochrony roślin, w 2020 roku w strefie lubelskiej normy nie zostały przekroczone.

Tab. 4. Ocena jakości powietrza w strefie lubelskiej za rok 2020 – kryterium ochrony roślin (źródło: GIOŚ, 2021)

Nazwa strefy	Klasa strefy dla poszczególnych zanieczyszczeń		
	SO ₂	NO _x	O ₃
Strefa lubelska	A	A	A

źródło: GIOŚ 2021, Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubelskim za 2020 r.

7.7. Walory krajobrazowe

Obszar gminy, ze względu na swoje położenie odznacza się wyjątkowymi walorami krajobrazowymi. Można w jej obrębie wyróżnić typy krajobrazu naturalnego, takie jak:

- krajobraz wyżynny lessowy charakteryzujący się występowaniem gleb brunatnych i czarnoziemów oraz roślinnością potencjalną w formie łąk i dąbrów świetlistych;
- krajobraz wyżynny wykształcony na skałach węglanowych z których wytworzyły się rędziny z roślinnością potencjalną w formie łąk i dąbrów świetlistych;

- krajobraz dolin i równin akumulacyjnych w obrębie których wykształciły się mady, a roślinność potencjalną stanowią łągi;
- krajobraz dolin-terasy z wydrami, glebami bielcowymi utworzonymi na piaskach i roślinnością potencjalną w formie borów sosnowych.

Poza walorami naturalnymi gmina Komarów-Osada posiada również sporo atutów związanych z krajobrazem kulturowym. W jej obrębie znajduje się wiele obiektów wpisanych do rejestru lub gminnej i wojewódzkiej ewidencji zabytków. W granicach zmiany planu znajdują się dwa obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków:

- budynek szkoły drewniany z początku XIX wieku, dz. nr 564, obręb Antoniówka Komarowska (obszar zmiany mpzp nr 3'');
- kapliczka murowana zwieńczona krzyżem z początku XX wieku, dz. nr 93, obręb Komarów Wieś (obszar zmiany mpzp nr 28).

Z uwagi na to w granicach gminy postulowane jest utworzenie Tyszowieckiego Parku Krajobrazowego lub Obszaru Chronionego Krajobrazu.

7.8. Różnorodność biologiczna

7.8.1. Szata roślinna

Gmina Komarów-Osada należy do dwóch prowincji geobotanicznych: Prowincji Pontyjsko-Pannońskiej, działu Stepowo-Leśnego, krainy Wołyń Zachodni, która wyróżnia się występowaniem świetlistych borów i lasów grabowych, a także roślinności kserotermicznej oraz Prowincji Niżowo-Wyżynnej Środkoeuropejskiej, działu Bałtyckiego, pododdziału Pasa Wyżyn Środkowych, krainy Roztocza, okręgu Roztocze Środkowe. Charakteryzuje się ona występowaniem przedstawicieli flory górskiej, północnej oraz stepowej. W jej obrębie swoją wschodnią granicę gromadnego występowania mają gatunki takie jak: świerk, cis, buk, czy jodła.

Do siedlisk chronionych w formie obszaru Natura 2000 w obrębie gminy zaliczają się: zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (*Molinion*), niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*), torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), torfowiska nakredowe (*Cladietum marisci*, *Caricetum buxbaumii*, *Schoenetum nigricantis*) oraz górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk. Do gatunków roślin stanowiących przedmiot ochrony obszaru zalicza się z kolei starodub łąkowy *Angelica palustris* i lipiennik *Loesela Liparis loeselii*.

7.8.2. Fauna

Świat zwierzęcy na terenie gminy Komarów-Osada związany jest w dużym stopniu z rolniczą działalnością człowieka oraz ekosystemami doliny Sieniochy. Na wilgotnych podmokłych łąkach występują pospolite gatunki płazów i gadów, a także gatunki związane z terenami łąk, pól i lasów. Duże przestrzenie terenów niezabudowanych w centralnej części gminy stwarzają dogodne obszary do bytowania ptaków oraz innych gatunków. Kompleksy leśne i zadrzewienia śródpolne stanowią schronienie dla większych ssaków związanych ze środowiskiem rolno-leśnym.

Do gatunków chronionych w obrębie obszarów Natura 2000 w granicach gminy Komarów-Osada zalicza się modraszek telejus *Maculinea (Phengaris) teleius*, czerwonończyk nieparek *Lycaena dispar*, modraszek nausitous *Maculinea (Phengaris) nausithous*, strzępotek edypus *Coenonympha oedippus* i czerwonończyk fioletek *Lycaena helle*. Do licznie występujących ptaków zalicza się z kolei rybitwa białowąsa *Chlidonias hybrida*, dzięcioł białoszyji *Dendrocopos syriacus*, dubelt *Gallinago*

Czermna). W jego obrębie znajdują się rozległe torfowiska nakredowe i przejściowe, częściowo użytkowane ekstensywnie w formie łąk kośnych lub poprzez eksploatację torfu. Do przedmiotów ochrony obszaru zalicza się następujące siedliska przyrodnicze:

- **6410** - Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe (Molinion);
- **6510** - Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris);
- **7140** - Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea);
- **7210** - Torfowiska nakredowe (Cladietum marisci, Caricetum buxbaumii, Schoenetum nigricantis);
- **7230** - Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk.

Do gatunków roślin stanowiących przedmiot ochrony obszaru zalicza się starodub łąkowy *Angelica palustris* i lipiennik Loesela *Liparis loeselii*.

Z kolei do gatunków zwierząt innych niż ptaki, stanowiących przedmiot ochrony Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 Dolina Sieniochy zalicza się modraszek telejus *Maculinea (Phengaris) teleius*, czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*, modraszek nausitous *Maculinea (Phengaris) nausithous*, strzępotek edypus *Coenonympha oedippus* i czerwończyk fioletek *Lycaena helle*.

Obszar nie posiada obowiązującego planu zadań ochrony lub planu ochrony.

Obszar Natura 2000 Ostoja Tyszowiecka PLB060011

Został utworzony na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 5 września 2007 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. Jego powierzchnia wynosi 11 029,41 ha w gminach wiejskich Werbkowice, Mircze, Komarów-Osada i miejsko-wiejskiej Tyszowce. W obrębie obszaru znajduje się dolina rzeki Sieniochy oraz środkowy odcinek Huczwy. Charakterystyczna dla niego jest mozaika siedlisk. Doliny wypełnione są torfami zalegającymi na warstwach kredowych lub piaszczystych, porośniętych borami. Żyzne siedliska zajmowane są z kolei przez grądy, natomiast tereny podmokłe przez olsy. W miejscowości Dub i Swaryczów, w górnym biegu rzeki Sieniochy, jak również na wschód od Tyszowiec zlokalizowane są stawy rybne na których prowadzi się gospodarkę rybacką. Znaczna część torfowisk, które są stale lub okresowo podmokłe pozostaje nieużytkowana i porastają je turzycowiska. Pozostałe stanowią ekstensywnie użytkowane łąki. W obrębie obszaru, w dolinie Sieniochy prowadzona jest eksploatacja torfu. W granicach Ostoi Tyszowieckiej zauważalna jest obecność licznych terenów zabudowy wiejskiej.

W obrębie Obszaru Natura 2000 Ostoja Tyszowiecka występują co najmniej 24 gatunki ptaków zawartych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej oraz 9 z Polskiej Czerwonej Księgi. Łączna liczba wszystkich gatunków ptaków znajdujących się na tym terenie wynosi 148 z czego lęgowych 119. W jego granicach występuje około 5% krajowej populacji rybitwy białowąsej *Chlidonias hybrida*, 2% dzięcioła białoszyjnego *Dendrocopos syriacus*, ok. 1% dubelta *Gallinago media* i podróżniczka *Luscinia svecica*. Stosunkowo liczne są również zielonki *Zapornia parva*, kokoszki *Gallinula chloropus* i muchołówki białoszyje *Ficedula albicollis*. W obrębie obszaru występuje co najmniej 8 gatunków roślin chronionych z Czerwonej Księgi oraz dodatkowe 4 z listy roślin chronionych, a także kilka gatunków owadów z listy PCK. Swój zachodni zasięg występowania ma na tym terenie suseł perełkowy *Spermophilus suslicus*.

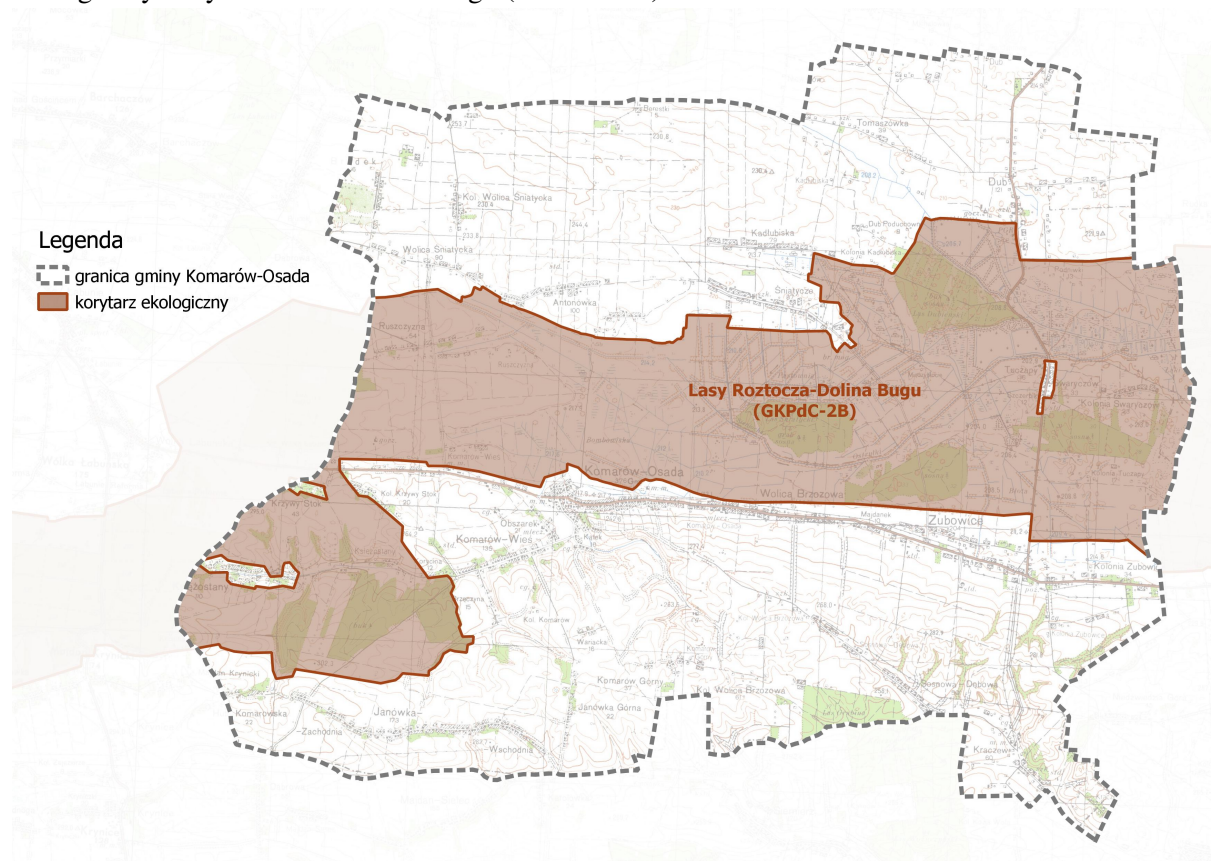
Obszar nie posiada obowiązującego planu zadań ochrony lub planu ochrony.

7.9.2. Korytarze ekologiczne

Podstawową funkcją korytarzy migracyjnych jest umożliwienie rozprzestrzeniania się gatunków i ukierunkowania przepływu materii i informacji biologicznej w krajobrazie. Zachowanie drożności korytarzy, uznaje się za sprawę priorytetową w ochronie środowiska. Wiąże się to z określonymi zasadami użytkowania terenów:

- niezwiększania ilości liniowych i obszarowych barier antropogenicznych,
- zalesień w kierunku uzyskania przez istniejące kompleksy większej zwartości,
- utrzymania proekologicznych form gospodarki rolnej.

Na obszarze gminy Komarów-Osada występują zarówno korytarze o znaczeniu ponadlokalnym jak również mniejsze korytarze lokalne. Do korytarzy ponadlokalnych ujętych w mapie przebiegu korytarzy ekologicznych na obszarze Polski opracowanej przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) pod kierownictwem prof. dr hab. Włodzimierza Jędrzejewskiego zalicza się przebiegający przez obszar gminy główny korytarz ekologiczny Lasy Rostocza-Dolina Bugu (GKPdC-2B).

Ryc. 6 Obszary opracowania na tle korytarzy ekologicznych

Za lokalne korytarze ekologiczne w gminie Komarów-Osada można uznać doliny mniejszych cieków, zgrupowania drzew, zadrzewienia śródpolne oraz podmokłe obniżenia i zagłębienia terenu.

7.9.3. System przyrodniczy gminy

System przyrodniczy gminy ma na celu powiązanie ze sobą oraz ochronę najcenniejszych zasobów naturalnych. Sprawnie działający system zapewnia prawidłowe funkcjonowanie poszczególnych ekosystemów, wymianę genetyczną oraz możliwość migracji roślin i zwierząt.

Podstawowymi elementami gminnego systemu przyrodniczego są doliny rzeczne, pełniące rolę łączników pomiędzy obszarami węzłowymi, stanowiącymi kompleksy leśne lub w przypadku gminy Komarów-Osada również torfowiska i tereny bezodpływowe i polno-łąkowe.

W systemie przyrodniczym gminy za łączniki ekologiczne można uznać doliny rzeczne, które stanowią lokalne drogi migracyjne zwierząt i roślin. Ponadto wyróżnić można tzw. sięgacze ekologiczne, czyli obszary stanowiące wspomagający element tranzytowy systemu przyrodniczego.

Za najważniejsze elementy SPG uznaje się:

- Kompleksy leśne w obrębach ewidencyjnych: Śniatycze, Dub, Swaryczów, Tuczapy, i Zubowice (centralna i wschodnia część gminy); Komarów Wieś, Janówka, Huta Komarowska i Kolonia Księżostany (południowo-zachodni fragment gminy); południowa część obrębu Wolica Brzozowa oraz lasy rezerwatu Łabunie, znajdującego się przy zachodniej granicy gminy (niewielki fragment leśny w obrębie Ruszczyzna);
- Tereny polno-łąkowe charakteryzujące się znaczną bioróżnorodnością;
- Liczne torfowiska i obszary bezodpływowe w centralnej i wschodniej części gminy;
- Dolinę Sieniochy oraz jej dopływów.

Strukturami wspomagającymi prawidłowe funkcjonowanie systemu są: pozostałe odcinki dolin rzecznych, zalesione i zadrzewione wąwozy, suche, częściowo użytkowane doliny erozyjno-denudacyjne oraz obszary użytkowane rolniczo o znaczeniu ochronnym dla lasów oraz enklawy leśne i strefy ekotonowe.

Zabudowa w gminie Komarów-Osada często znajduje się w niewielkich odległościach od obszarów przyrodniczych. Największą barierą dla zwierząt są drogi powiatowe, na których natężenie ruchu jest najwyższe, a także drogi gminne. Aby zapobiec dalszej fragmentaryzacji ekosystemów potrzebne są szersze działania ochronne. Jest to podstawowa przesłanka do utworzenia w gminie przyrodniczego systemu, który na skalę lokalną będzie obejmował wszystkie tereny decydujące o jakości środowiska przyrodniczego, wyróżniające się pod względem bogactwa przyrodniczego. Kształtowanie przestrzeni na obszarach systemu powinno uwzględniać:

- ochronę przed uszczuplaniem powierzchni obszarów węzłowych oraz korytarzy ekologicznych,
- ochronę przed zmianą przeznaczenia na użytkowanie zagrażające ich prawidłowemu funkcjonowaniu,
- działania prowadzące do ochrony rzadkich gatunków roślin i zwierząt a także wzbogacania składu gatunkowego flory i fauny.

Na części terenów gminy jest to realizowane na skutek powołania Obszarów Natura 2000 Dolina Sieniochy PLH060025, Ostoja Tyszowiecka PLB060011 i Łabunie PLH060080.

8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

8.1. Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Na terenie gminy Komarów-Osada istnieje 53,4 km sieci wodociągowej, z której korzysta ok. 53,5% ludności. Łączna liczba przyłączy wynosi 1007, z czego 984 istnieje w budynkach mieszkaniowych. Pozostali mieszkańcy korzystają ze studni kopanych. Zaopatrzenie w wodę na terenie gminy można ocenić jako średnie. Długość sieci wodociągowej na przestrzeni lat pozostaje na podobnym poziomie, zaś generalnie wzrasta liczba przyłączy, a co za tym idzie coraz więcej wody jest dostarczanej do gospodarstw domowych. Od 2010 roku procentowy udział korzystających z instalacji wodociągowej w ogólnej liczbie ludności w gminie Komarów-Osada zwiększył się o 2,5 punktu procentowego. Na terenie gminy funkcjonują dwa systemy wodociągowe: wodociąg Janówka (11,595 km) oraz wodociąg Komarów (41,805 km). W latach 2010-2011 na nowo wybudowano sieć wodociągową Janówka (tzn. obok starej), zmodernizowano także stację wodociągową. Wodociąg Janówka zaopatruje w wodę mieszkańców wsi: Janówka Zachodnia, Janówka Wschodnia, Huta Komarowska, Komarów Górny, część Wolicy Brzozowej Kolonia i część Księżostany – w sumie 185 przyłączy. Wodociąg Komarów dostarcza wodę mieszkańcom wsi: Komarów-Osada, Komarów Wieś, Księżostany-Kolonia, Krzywystok-Kolonia, Krzywystok, Komarów Dolny, Wolica Brzozowa, Zubowice, Zubowice-Kolonia, częściowo Wolica Brzozowa-Kolonia i częściowo Księżostany – w sumie 822 przyłączy. Na terenie gminy Komarów-Osada zlokalizowanych jest sześć czynnych ujęć wód bez wyznaczonych stref ochronnych. Znajdują się one w miejscowościach: Dub, Kadłubiska, Antoniówka, Wolica Śniatyccka oraz Ruszczyzna. Są eksploatowane w celu zaopatrzenia w wodę świetlic wiejskich mieszczących się w ww. sołectwach, a także szkół podstawowych w Antoniówce i Dubiu. Szkoła podstawowa oraz świetlica wiejska w Śniatyczach korzystają z ujęcia wody wraz z wyznaczoną strefą ochronną. Wodociąg wiejski czerpie wodę z dwóch ujęć wody mieszczących się w Komarowie-Osady oraz Janówce Wschodniej. Dla obu ujęć wyznaczone zostały strefy ochronne.

W obecnej chwili teren gminy Komarów-Osada nie jest zaopatrzony w zbiorczy system kanalizacji sanitarnej. Mieszkańcy korzystają z indywidualnych rozwiązań, takich jak bezodpływowe zbiorniki na nieczystości. Ich zawartość wywożona jest wozami asenizacyjnymi zgodnie z umowami zawieranymi przez mieszkańców z jednostkami świadczącymi powyższe usługi.

Nieuregulowana gospodarka wodno-kanalizacyjna jest jednym z podstawowych problemów ekologicznych gminy. Ogólny brak kanalizacji sanitarnej, nieszczelne ziemne zbiorniki oraz odprowadzenie nieoczyszczonych ścieków do gruntu czy wód powierzchniowych stanowi główne źródło skażenia gleby i wód.

8.2. Zagrożenie powodziowe

Dla obszaru gminy Komarów-Osada nie zostały sporządzone mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego w ramach Informatycznego Systemu Osłony Kraju (ISOK). W gminie mogą mieć jednak miejsce lokalne podtopienia podczas wiosennych roztopów i letnich ulew, na obszarach o płytkim zaleganiu wód gruntowych lub na terenach bezodpływowych.

8.3. Zanieczyszczenie powietrza

Na obszarze gminy Komarów-Osada największym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest ruch samochodowy, emisja toksycznych substancji z indywidualnych kotłowni, a także napływające zanieczyszczenia z sąsiednich terenów.

Ruch samochodowy i związane z nim zanieczyszczenia powietrza dotyczą głównie dróg o dużym jego natężeniu. W przypadku Komarowa-Osady jest to sieć dróg powiatowych. W wyniku spalania paliw do atmosfery przedostają się m.in. tlenek węgla i tlenki azotu.

Emisja toksycznych substancji z indywidualnych kotłowni związana jest z sezonem grzewczym. Na terenie gminy Komarów-Osada większość gospodarstw indywidualnych jest opalana węglem lub drewnem, co powoduje znaczną emisję do atmosfery w sezonie grzewczym takich substancji jak dwutlenek węgla, tlenki azotu, tlenki siarki, benzo(a)piren, pył zawieszony PM_{2,5} i PM₁₀. Na terenie gminy brak jest zbiorczych systemów ciepłowniczych.

Dnia 28 października 2015 roku Rada Gminy Komarów-Osada podjęła uchwałę Nr X/66/15 w sprawie przyjęcia Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Komarów-Osada. Jest on kluczowym dokumentem regulującym działania gminy w zakresie ochrony i poprawy jakości powietrza. Program nakreśla działania w zakresie ograniczenia emisji, poprawy efektywności gospodarki oraz zwiększenia ilości energii z odnawialnych źródeł.

8.4. Zagrożenia dla gleb

Gleby na niezalesionych stokach w południowej części gminy, są narażone na wzmożoną erozję wodną i wietrzną, co stanowi istotny problem dla rolnictwa. Erozji gleb na tym terenie sprzyjają duże ilości wąwozów i dolin o stromych zboczach oraz znaczna podatność gleb na rozmywanie. Gleby utworzone na utworach lessowych posiadają bardzo niską odporność i podlegają znacznej degradacji. Obniżenie wartości gleb jest również następstwem działalności antropogenicznej: nadmiernego wylesienia obszaru gminy, niewłaściwej uprawy roli i niekorzystnej struktury upraw. Erozja często potęgowana jest poprzez niewłaściwe działania agrotechniczne. Na pozostałym obszarze gminy Komarów-Osada zagrożenie może stanowić intensywne nawożenie pól, co powoduje przedostawanie się zbyt dużej ilości substancji do gleb oraz brak uregulowanej gospodarki wodno-ściekowej na terenach zabudowanych.

8.5. Zagrożenie osuwiskowe

Ze względu na mało urozmaiconą rzeźbę terenu nie obserwuje się tutaj zjawisk geodynamicznych. Południowa część gminy z uwagi na występowanie w jej obrębie utworów lessowych oraz znacznie bardziej urozmaiconą rzeźbę może być sklasyfikowana do obszarów predysponowanych do ich powstawania.

8.6. Hałas

Klimat akustyczny na obszarze gminy Komarów-Osada i obszarach opracowania warunkują takie czynniki, jak natężenie ruchu samochodowego i jakość sieci drogowej, w mniejszym stopniu – ilość i zagęszczenie zabudowy oraz występowanie zakładów usługowych, przemysłowych oraz terenów rekreacyjnych.

Istotnym źródłem hałasu na terenie gminy może być ruch samochodowy odbywający się na drogach powiatowych. Pewne zagrożenie mogą stwarzać również drogi gminne. Poza wymienionym źródłem hałasu, na terenie gminy nie ma innych istotnych źródeł, które mogą przyczynić się do

przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu. Na klimat akustyczny obszaru opracowania lokalnie wpływają zadrzewienia i zakrzewienia leśne.

8.7. Gospodarka odpadami

Zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, zajmuje się przedsiębiorca wybrany w drodze przetargu nieograniczonego. W gminie funkcjonuje system selektywnego zbierania odpadów oraz system odbioru odpadów komunalnych. Odbierane są odpady z podziałem na: niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i metal, szkło, popiół z palenisk domowych, meble i odpady wielkogabarytowe oraz zużyte opony, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.

Komarów-Osada należy do regionu Zamość, a także Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów w Dębowcu. Punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych dla gminy mieści się w Zamościu, ul. Droga Męczenników Rotundy 2. Na terenie gminy nie ma czynnego składowiska odpadów komunalnych i przemysłowych. Szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na obszarze gminy określa Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Komarów-Osada.

Zagrożenie dla środowiska może stanowić incydentalne powstawanie tzw. „dzikich wysypisk śmieci”, stanowiących nielegalne miejsca magazynowania, bądź składowania odpadów.

8.8. Zagrożenia dla form ochrony przyrody

Głównymi zagrożeniami dla obszaru Natura 2000 Dolina Sieniochy według standardowego formularza danych jest: ręczne wycinanie torfu, pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych i obiektów rekreacyjnych, nawożenie i nawozy sztuczne, pożary i gaszenie pożarów oraz pozyskiwanie i usuwanie roślin łądowych.

W przypadku Obszaru Natura 2000 Ostoja Tyszowiecka jest to: wydobywanie piasku i żwiru, pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych i obiektów rekreacyjnych, nawożenie i nawozy sztuczne, ręczne wycinanie torfu, chwytanie, trucie, kłusownictwo, polowanie, pozyskiwanie i usuwanie roślin łądowych, regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych, kolekcjonowanie (owadów, gadów, płazów...), wycinka lasu, drogi, autostrady, uciążliwości hałasu, zanieczyszczenie hałasem, drapieżnictwo, usuwanie martwych i umierających drzew, tereny zurbanizowane, tereny zamieszkałe, pożary i gaszenie pożarów.

8.9. Bariery antropogeniczne dla powiązań ekologicznych

Barierami antropogenicznymi dla powiązań ekologicznych na obszarze gminy Komarów-Osada są drogi powiatowe, a także w mniejszym stopniu drogi gminne. Ograniczeniem dla migracji roślin i zwierząt wzdłuż ponadlokalnych i lokalnych korytarzy ekologicznych jest również zwarta zabudowa w centrach miejscowości oraz wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych.

W celu minimalizowania zagrożeń dla powiązań ekologicznych uznaje się za sprawę priorytetową zachowanie drożności korytarzy ekologicznych. Istotne jest ograniczenie zabudowy dolin rzecznych, wprowadzania obiektów kubaturowych na terenach pełniących wyłącznie funkcje ekologiczne (lasy, rozległe otwarte kompleksy łąk i pól). Niedopuszczalne jest grodzenie w obrębie koryt rzecznych.

9. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Gmina Komarów-Osada cechuje się wysokimi walorami przyrodniczymi i krajobrazowymi. Jest to obszar typowo rolniczy i nie przewiduje się aby w tym aspekcie w najbliższych latach zachodziły istotne zmiany. Możliwa jest zmiana struktury agrarnej (m.in. wielkość powierzchni gospodarstw) oraz rodzaj uprawianych roślin. Na obszarach nieużytkowanych rolniczo będzie postępować sukcesja wtórna. W dolinach rzecznych na skutek zmiennych stanów wód gruntowych oraz dopływu substancji biogenych może stopniowo dochodzić do przekształcania siedlisk. Proces eutrofizacji będzie dostrzegany również w miejscach zanieczyszczonych ściekami komunalnymi oraz spływami z intensywnie nawożonych pól.

Rozwój zabudowy mieszkaniowej na obszarze gminy przebiega w stosunkowo wolnym tempie. Nie obserwuje się tu intensywnej presji urbanistycznej – zwarta zabudowa występuje głównie w obrębie istniejących już wsi.

Dla obszaru całej gminy obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Dokument ten określa sposób gospodarowania oraz kierunki rozwoju na przedmiotowych terenach i na jego podstawie w przypadku nie ustanowienia zmiany planu, będzie następował rozwój przestrzenny gminy, zgodnie z określonymi funkcjami i wskaźnikami zabudowy.

10. Przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe, chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko

W prognozie oddziaływania na środowisko określono rodzaje oddziaływań, jakie mogą zaistnieć w wyniku wprowadzenia ustaleń projektowanego dokumentu. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko można mówić w sytuacji naruszenia określonych prawem standardów jakości środowiska (powietrza, wód powierzchniowych, gleb, hałasu, promieniowania elektromagnetycznego itp.). Zgodnie z art. 51. ust. 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko w prognozie przeanalizowano wpływ ustaleń planu na zdrowie ludzi oraz poszczególne komponenty środowiska tj.: rośliny, zwierzęta, bioróżnorodność, obszary chronione (w tym obszary Natura 2000), walory krajobrazowe, powierzchnie ziemi, wody podziemne i powierzchniowe, powietrze, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne.

Oddziaływanie na ludzi

W myśl przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska znaczące oddziaływanie na środowisko oznacza także znaczące oddziaływanie na zdrowie ludzi. O znaczącym oddziaływaniu na środowisko (zdrowie ludzi) można mówić w sytuacji, gdy przekraczane są standardy emisyjne oraz dopuszczalne normy hałasu.

Nie przewiduje się aby ustalenia zmiany planu na obecnym etapie wiązały się z powstawaniem ponadnormatywnych oddziaływań w zakresie hałasu i promieniowania elektromagnetycznego. Przedmiotowa zmiana wiąże się z modyfikacją parametrów w granicach wyznaczonych w aktualnie obowiązującym dokumencie terenów zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej i usługowej. Zmiany w zakresie komunikacji są związane z obniżeniem lub zwiększeniem

minimalnej odległości budynków od krawędzi jezdni, nowe wytyczne zgodne są z zasadami bezpieczeństwa oraz z przepisami prawnymi.

Oddziaływanie na rośliny, zwierzęta oraz różnorodność biologiczną

W miejscu powstawania nowych obiektów na terenie dotychczas niezabudowanym nastąpi lokalne, bezpośrednie i długoterminowe zlikwidowanie istniejącej roślinności. Zmniejszeniu ulegnie powierzchnia biologicznie czynna. Najcenniejsze tereny pod kątem przyrodniczym zostały w obowiązującym dokumencie zachowane w formie niezmienionej. Pozwoliło to na zachowanie ekosystemów ważnych dla bioróżnorodności. Zmiana tekstowa planu nie wiąże się z wyznaczaniem nowych powierzchni pod zabudowę, wprowadza jednak zapisy zwiększające intensywność zabudowy w granicach działek, a także prowadzi do zmniejszenia odległości w jakiej obowiązuje zakaz lokalizacji budynków w bezpośrednim sąsiedztwie lasów. Powoduje to, że potencjalne negatywne oddziaływanie inwestycji dopuszczonych do realizacji w świetle zapisów mpzp może w niewielkim stopniu ulec zwiększeniu. Wprowadzenie nowych zapisów nie wpłynie jednak na różnorodność biologiczną, gdyż tereny których one dotyczą są już w obowiązującym mpzp przeznaczone pod zainwestowanie. Dla ww. planu przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko w odrębnej procedurze, w której nie wykazano negatywnych skutków dla środowiska.

Oddziaływanie na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000

W granicach gminy występują następujące obszary Natura 2000:

- Obszar Natura 2000 Dolina Sieniochy PLH060025;
- Obszar Natura 2000 Łabunie (PLH060080) – jedynie niewielki fragment wzdłuż zachodniej granicy;
- Obszar Natura 2000 Ostoja Tyszowiecka PLB060011.

Zmiana tekstowa planu nie wiąże się z generowaniem nowych zagrożeń dla ww. obszarów Natura 2000, do których należą: ręczne wycinanie torfu, pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych i obiektów rekreacyjnych, nawożenie i nawozy sztuczne, pożary i gaszenie pożarów oraz pozyskiwanie i usuwanie roślin łąkowych, wydobywanie piasku i żwiru, chwytność, trucie, kłusownictwo, polowanie, regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych, kolekcjonowanie (owadów, gadów, płazów...), wycinka lasu, drogi, autostrady, uciążliwości hałasu, zanieczyszczenie hałasem, drapieźnictwo, usuwanie martwych i umierających drzew, tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane, pożary i gaszenie pożarów. Obecnie obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wyznacza tereny pod zabudowę w większości poza granicami obszarów chronionych, ponadto są one w znacznej części już zainwestowane. Modyfikacje zapisów przedmiotowego dokumentu nie wprowadzają istotnych zmian w kształtowaniu zabudowy w granicach gminy Komarów-Osada, zasoby środowiska przyrodniczego pozostają pod ochroną na podstawie dotychczas obowiązujących ustaleń, dla których przeprowadzono ocenę oddziaływania na środowisko w ramach odrębnej procedury.

Oddziaływanie na pozostałe formy ochrony przyrody

Z uwagi na brak innych form ochrony przyrody w obrębie obszaru opracowania, nie przewiduje się powstawania dodatkowego oddziaływania na skutek zapisów zmiany planu na pozostałe formy ochrony przyrody.

Oddziaływania na powiązania przyrodnicze oraz korytarze migracyjne zwierząt i roślin

W wyniku wprowadzenia ustaleń projektu zmiany planu, nie powstaną bariery przestrzenne, znacząco utrudniające migrację zwierzętom i roślinom. Nie przewiduje się istotnego oddziaływania na system przyrodniczy gminy. Tereny zabudowy, dla których wprowadzono zmiany wybranych

wskaźników, zostały wyznaczone w pobliżu obszarów o wykształconej strukturze osadniczej wiejskiej, najczęściej wzdłuż dróg publicznych, poza głównymi szlakami ekologicznymi. Zachowana została drożność lokalnych korytarzy. Niewielkie ubytki powierzchni biologicznie czynnej w obrębie wyznaczonych już terenów zabudowy nie wpłyną negatywnie na funkcjonowanie całego systemu.

Zmiana tekstowa planu nie wiąże się z wprowadzeniem nowych funkcji, a tym samym powstaniem barier przyrodniczych. Nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania na korytarze ekologiczne i powiązania przyrodnicze z sąsiadującymi terenami.

Oddziaływanie na krajobraz

W wyniku realizacji ustaleń zmiany planu na obszarze objętym opracowaniem krajobraz w nieznacznym stopniu ulegnie przekształceniom. Nowe zapisy wprowadzają możliwość realizacji dachów płaskich, a także zwiększają intensywność zabudowy na wyznaczonych w obowiązującym planie terenach zabudowy. Należy jednak zaznaczyć, że w projektowanym dokumencie nie przewiduje się wprowadzenia istotnych zmian w zakresie kształtowania architektury budynków. Najważniejsza zmiana w kontekście krajobrazowym dotyczy wprowadzenia możliwości realizacji budynków o kącie nachylenia 0-60 lub 0-40 stopni, co nie burzy ładu przestrzennego w danym regionie. Na terenie gminy zlokalizowane są już budynki o dachach płaskich. Ze względu na charakter oraz zakres wprowadzanych zmian nie przewiduje się ich negatywnego wpływu na krajobraz gminy.

Oddziaływanie na wodę

Wprowadzenie zmian parametrów zabudowy w gminie nie powinno przyczynić się do pogorszenia stanu jakościowego i ilościowego wód powierzchniowych i podziemnych. Tereny przeznaczone w obowiązującym dokumencie pod zabudowę w znacznej części są już zainwestowane. Na terenie gminy nie funkcjonuje jednak sieć kanalizacyjna, co znacząco zwiększa ryzyko skażenia wód gruntowych.

Zwiększenie maksymalnej powierzchni zabudowy może nieznacznie przyczynić się do zwiększenia odprowadzanych z gospodarstw domowych nieczystości. W granicach gminy nadal obowiązują zapisy przyjętego planu sprzyjające ochronie GZWP nr 407, a także ograniczające negatywny wpływ na jednolite części wód podziemnych i powierzchniowych. Przy dostosowaniu się mieszkańców do zapisów dokumentu oraz prowadzeniu regularnych kontroli szczelności szamb i sprawności indywidualnych instalacji do odprowadzania ścieków, nie powinno dochodzić do skażenia środowiska. W przypadku nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa, w sytuacji odprowadzania ścieków w sposób zagrażający jakości wód powierzchniowych i odziemnych możliwe jest negatywne oddziaływanie na środowisko.

Prawidłowa gospodarka wodno-ściekowa, a także odpowiednia gospodarka odpadami w gminie Komarów-Osada są szczególnie istotne, ponieważ w większości położona jest ona na obszarze bardzo podatnym na zanieczyszczenia wód podziemnych.

Oddziaływanie na powietrze

Źródłem zanieczyszczeń powietrza w rejonie gminy Komarów-Osada jest emisja antropogeniczna związana przede wszystkim ze stosowaniem indywidualnych pieców węglowych i transportem, a także pracami budowlanymi. Na skutek zwiększenia maksymalnej powierzchni zabudowy na terenach wskazanych w obowiązującym planie pod zabudowę, możliwe jest zwiększenie oddziaływania tzw. niskiej emisji na jakość powietrza, głównie w sytuacji stosowania paliw opałowych niskiej jakości. W takim przypadku nastąpi oddziaływanie negatywne, pośrednie, okresowe (w sezonie grzewczym), o znaczeniu lokalnym. W sytuacji stosowania innych materiałów opałowych, gazowych systemów grzewczych lub pozostałych rozwiązań niegenerujących

zanieczyszczeń do powietrza, zwiększenie intensywności zabudowy nie będzie miało istotnego oddziaływania na powietrze.

Oddziaływanie na klimat

Realizacja ustaleń projektu zmiany planu nie spowoduje znaczących zmian warunków klimatycznych w obszarze analizy ani w ujęciu ponadlokalnym. Na terenach przewidzianych pod rozwój zabudowy wskutek zwiększenia maksymalnej powierzchni zabudowy nastąpi wzrost powierzchni utwardzonych, kosztem zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, co może przyczynić się do nieznaczających zmian temperatury powietrza, wilgotności i prędkości wiatru. Ze względu na stosunkowo nieduże zmiany parametrów wyznaczonych w obowiązującym planie terenów zabudowy, oddziaływanie to nie będzie miało większego znaczenia.

Ekstremalne zjawiska atmosferyczne jakie mogą wystąpić w obszarze gminy to przede wszystkim intensywne opady i gwałtowne roztopy, powodujące wezbranie wód rzecznych. W zmianie planu nie przewiduje się wprowadzenia zabudowy na tereny narażone na ryzyko wystąpienia lokalnych podtopień. Innym prawdopodobnym zjawiskiem ekstremalnym są upały, których nasilenie obserwuje się w ostatnich latach. Zmiana tekstowa planu nie wpływa na zwiększenie prawdopodobieństwa ich występowania, na terenie gminy nadal obowiązują ustalenia dotychczasowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, które mają na celu dostosowanie się do zmian klimatycznych.

Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

W związku ze zwiększeniem powierzchni możliwych do zainwestowania w ramach wyznaczonych w obowiązującym planie terenów zabudowy, może dojść do zwiększenia niekorzystnych przekształceń terenu, podczas prowadzenia wszelkich prac budowlanych. Możliwość realizacji zabudowy w zwiększonym zakresie, będzie skutkowało trwałym zniszczeniem pokrywy glebowej. Przekształcenie profilu glebowego zaistnieje wszędzie tam, gdzie prowadzone będą prace budowlane (wykopy pod fundamenty nowych budynków, budowa dróg). Wystąpią zatem oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe i stałe o charakterze lokalnym, na skutek zajmowania gruntów pod zabudowę oraz chwilowe, związane z etapem prowadzenia prac budowlanych (czasowe deformacje terenu, wykopy itp.).

Nowe parametry zabudowy wprowadzone w ramach zmiany planu nie wiążą się z zanieczyszczeniem gleby lub ziemi pod warunkiem prowadzenia prawidłowej gospodarki odpadami i ściekami. Zachowane zostały zapisy regulujące gospodarkę wodno-ściekową oraz odpadową na terenie gminy, dzięki czemu nie przewiduje się negatywnego wpływu na powierzchnię ziemi. Ewentualne zagrożenia, związane są ze zjawiskami i incydentami, których wystąpienia nie można przewidzieć lub z postępowaniem użytkowników terenu, niezgodnym z obowiązującymi przepisami prawa.

Oddziaływanie na zasoby naturalne

Projekt zmiany planu nie wpływa na zasoby środowiska przyrodniczego gminy. Ponadto w obowiązującym dokumencie pod zabudowę w większości przeznaczone zostały obszary w rozwiniętych systemach osadniczych. W stanie niezmienionym pozostawiono najcenniejsze obszary leśne i zadrzewione oraz większą część terenów rolniczych. Z uwagi na to, że tereny objęte zmianą mpzp są już przeznaczone pod zainwestowanie, nie przewiduje się, aby zmiana dotychczasowych zapisów znacznie wpłynęła na powstawanie nowych negatywnych oddziaływań na zasoby naturalne.

Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

Nie przewiduje się wpływu na zabytki i dobra materialne. Rozwój zabudowy w miejscach przeznaczonych już pod zainwestowanie nie będzie powodować obniżenia wartości nieruchomości. Co więcej może przyczynić się do ich wzrostu. W zakresie zabytków i stanowisk archeologicznych obowiązywać będą dotychczasowe ustalenia obowiązującego planu.

11. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W ramach zmiany planu zachowano kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenu oraz inne zapisy mające na celu ochronę środowiska. Najważniejszym z zachowanych ustaleń obowiązującego dokumentu jest zakaz realizowania przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko poza terenami oznaczonymi na rysunku planu symbolami: P, NO, EN - 110kV, K, główna komunikacja drogowa.

12. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru

Wariant „zerowy” polegający na niepodejmowaniu prac nad zmianą planu uniemożliwiłby funkcjonowanie polityki przestrzennej gminy w oparciu o rzeczywiste potrzeby jej mieszkańców. Powyższe ograniczyłoby dalszy rozwój gminy oraz przyczyniłoby się do emigracji mieszkańców. Obecna treść zmiany planu jest wynikiem analiz uwarunkowań ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, demograficznych, stanu infrastruktury technicznej oraz wypracowanego kompromisu pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi, a potrzebami lokalnego społeczeństwa.

Zmiany wprowadzone w części tekstowej planu nie są sprzeczne z zasadami zrównoważonego rozwoju. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu ustaleń dokumentu na środowisko przyrodnicze. Zaproponowane rozwiązanie umożliwia rozwój gospodarczy gminy Komarów-Osada z poszanowaniem zasad funkcjonowania przyrody. Dokument uwzględnia wariant najkorzystniejszy pod względem społecznym, ekonomicznym oraz ekologicznym, dlatego też nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

13. Trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Trudności jakie napotkano przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko wynikają przede wszystkim z ogólnego charakteru ocenianego dokumentu. Ze względu na brak możliwości sprecyzowania intensywności rozwoju zabudowy na terenach inwestycyjnych, niemożliwe jest dokładne określenie w jakim stopniu i na jakie komponenty mogą oddziaływać zmienione parametry. Nie są także znane szczegółowe dane w zakresie rozwiązań technicznych przy projektowanej zabudowie.

Gmina Komarów-Osada w całości objęta jest ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, w których w sposób bardziej szczegółowy określone są parametry gospodarowania przestrzenią i wytyczne z zakresu ochrony zasobów przyrodniczych.

14. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Przedmiotem niniejszego opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko do zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Komarów-Osada, sporządzonej zgodnie z Uchwałą Nr XXVII/217/2021 Rady Gminy Komarów-Osada z dnia 29 kwietnia 2021 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Komarów-Osada zmienioną Uchwałą Nr XXIX/230/2021 Rady Gminy Komarów-Osada z dnia 11 czerwca 2021 r. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Komarów-Osada ma na celu dostosowanie jego zapisów do aktualnych potrzeb mieszkańców gminy oraz inwestorów.

W projekcie wprowadza się korekty zapisów dotyczących odległości linii zabudowy od dróg gminnych i lasów, liczby kondygnacji w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, kąta nachylenia dachu dla budynków gospodarczych, powierzchni zabudowy w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usługowej. Zmiana ta jest zgodna z interesem społecznym i publicznym oraz uwzględnia wymagania ładu przestrzennego.

Zakres zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmuje ustalenia dotyczące:

- 1) odległości linii zabudowy od dróg gminnych i lasów;
- 2) liczby kondygnacji budynków mieszkalnych w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej;
- 3) kąta nachylenia dachów;
- 4) powierzchni zabudowy w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej, zagrodowej i usługowej.

Prezentowane opracowanie, w myśl art. 46 oraz art. 51 ustawy z dnia 03.10.2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, stanowi integralną część procedury przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Prognoza opracowywana była równocześnie z projektem planu, co umożliwiło prowadzenie na bieżąco weryfikacji i dokonywanie zmian ustaleń projektowanego dokumentu, w celu wyeliminowania niekorzystnych oddziaływań na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze. Analizą objęto tereny gminy Komarów-Osada.

W prognozie scharakteryzowano stan środowiska oraz określono jego zagrożenia, a także przeanalizowano wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko przyrodnicze zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, t.j. ze zm.). Przeanalizowano wpływ wprowadzonych zapisów na przyrodniczy system gminy. Omówiono skutki środowiskowe ustaleń na wody powierzchniowe i podziemne oraz klimat. Przeanalizowano oddziaływanie na walory krajobrazowe. Oceniono przewidywane oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, skumulowane, lokalne, ponadlokalne na komponenty środowiska wymienione powyżej oraz określono ich czas trwania. Ponadto określono rodzaje oddziaływań na zdrowie ludzi, zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, powierzchnię ziemi, powietrze, zasoby naturalne, zabytki i dobra materialne.

Ustalenia projektowanego dokumentu nie są sprzeczne z zasadami określonymi dla obszarów chronionych. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego wpływu na zdrowie ludzi i środowisko przyrodnicze w tym: zwierzęta, rośliny, bioróżnorodność, obszary chronione, powierzchnię ziemi,

walory krajobrazowe, jakość wód podziemnych i powierzchniowych, jakość powietrza, klimat, zasoby naturalne oraz zabytki i dobra materialne w ujęciu ponadlokalnym.

Zmiana tekstowa planu nie wiąże się z oddziaływaniem na obszary cenne przyrodniczo, dodatkowo w obowiązującym dokumencie zachowane zostały zapisy prawidłowo odnoszące się do zagadnień ochrony środowiska. Dostosowanie się do zakazów oraz nakazów zamieszczonych w dokumencie zapewni właściwe funkcjonowanie środowiska przyrodniczego.

Dokumenty i materiały źródłowe

Akty prawne uwzględnione w opracowaniu

- Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043) (2008/25/WE) (Dz. Urz. Unii Europejskiej L 12 str.383);
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 220 grudnia 2000 r.) tzw. Ramową Dyrektywę Wodną;
- Dyrektywa Ptasia (Dyrektywa Rady 2009/147/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa);
- Dyrektywa Siedliskowa (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory);
- Ramowa Dyrektywa Wodna (Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej);
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu. Nowy Jork.1992.05.09 (Dz. U. 1996, Nr 53, poz. 238);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (Dz.U. 2016 poz. 138);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. 2016 poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2014 poz. 1713);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 11 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2020 poz. 2279);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. z 2019 r., poz. 2148);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2019 poz. 2448);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014 poz. 112);
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 4 grudnia 2020 r. w sprawie informacji dotyczących ruchów masowych ziemi (Dz.U. 2020 poz. 2270);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2021 poz. 845);

- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. z 2016 poz. 1395);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 12 lipca 2019 r. w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego oraz warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu do wód lub do ziemi ścieków, a także przy odprowadzaniu wód opadowych lub roztopowych do wód lub do urządzeń wodnych (Dz. U. z 2019 poz. 1311);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 poz. 1409);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839);
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2021 poz. 888 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2021 poz. 710 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2021 poz. 1973 t.j.);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2021 poz. 741 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. 2021 poz. 1275 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. 2021 poz. 1326 t.j.);
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2021 poz. 247 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. 2020 poz. 2028 t.j.);
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. 2021 poz. 1420 t.j.);
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2021 poz. 779 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. 2021 poz. 1098 t.j. ze zm.);
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2021 poz. 2233 t.j. ze zm.).

Materiały źródłowe

- *Bank Danych o Lasach*, <http://www.bdl.lasy.gov.pl/>;
- Centralny rejestr form ochrony przyrody <http://crfop.gdos.gov.pl/CRFOP/>;
- *Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska. Geoserwis mapy*, <http://www.geoserwis.gdos.gov.pl/>;
- <https://komarow.pl/>
- *Informatyczny System Osłony Kraju – ISOK, mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego*, KZGW <http://www.isok.gov.pl/>;
- Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. *Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce*. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011;
- *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*;
- Kondracki J., 2014: *Geografia regionalna Polski*, PWN SA, Warszawa;

- *Krajowy program ochrony powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)*, Ministerstwo Środowiska, Warszawa 2015;
- Okołowicz W., 1969: *Klimatologia ogólna*, Wydawnictwo PWN;
- *Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski oraz Szczegółowej Mapy Geologicznej 1:50 000*, PIG;
- *Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe Gminy Komarów-Osada*,
- *Pakiet klimatyczno-energetyczny, 2014*,
- Państwowy Instytut Geologiczny <https://www.pgi.gov.pl>;
- *Plan Gospodarki Odpadami Województwa Lubelskiego 2022*;
- *Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły 2016*;
- *Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego*;
- *Strategia rozwoju gminy Komarów-Osada na lata 2016–2020r*;
- *Strategiczny plan adaptacji sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*;
- *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte uchwałą Rady Gminy Komarów-Osada (uchwała Nr XXII/128/13 z dnia 28 lutego 2013 roku)*, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i ich zmiany przyjęte uchwałami Rady Gminy Komarów-Osada nr X/64/2003, VII/39/07, XXXVII/221/14;
- *System Ośłony Przeciwosuwiskowej – SOPO*, PIG <http://geoportal.pgi.gov.pl>;
- GIOŚ <http://gios.gov.pl/>

Spis rycin

Ryc. 1 Położenie obszaru opracowania na tle mezoregionów.....	16
Ryc. 2 Położenie obszaru opracowania na tle mezoregionów.....	18
Ryc. 3 Jednolite części wód podziemnych.....	20
Ryc. 4 Stopień zagrożenia głównego użytkowego poziomu wód podziemnych.....	21
Ryc. 5 Obszary opracowania na tle form ochrony przyrody.....	24
Ryc. 6 Obszary opracowania na tle korytarzy ekologicznych.....	26

Spis tabel

Tab. 1. Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych na obszarze opracowania.....	19
Tab. 2. Charakterystyka jednolitych części wód podziemnych na obszarze opracowania.....	21
Tab. 4. Ocena jakości powietrza w strefie lubelskiej za rok 2020 – kryterium ochrony zdrowia (źródło: GIOŚ, 2021)	22
Tab. 5. Ocena jakości powietrza w strefie lubelskiej za rok 2020 – kryterium ochrony roślin (źródło: GIOŚ, 2021)	22

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, że autorem prognozy oddziaływania na środowisko, zgodnie z wymogami art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit. f oraz art. 74a ust. 2 ustawy z dn. 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 r. poz. 247, t.j. ze zm.) jest osoba, która ukończyła, w rozumieniu przepisów o szkolnictwie wyższym, jednolite studia magisterskie na kierunku związanym z kształceniem w obszarze nauk przyrodniczych z dziedzin nauk biologicznych oraz nauk o Ziemi i brała udział w przygotowaniu co najmniej 5 prognoz oddziaływania na środowisko.

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Patrycja Kosyła